

DIRVA

THE FIELD

Nr. 43
Spalio-October 22, 1953
Cleveland, Ohio

Tėvynės reikalų sargyboj

P. J. Žiūriui 60 metų

Vieni iš mūsų ankstyvųjų tremtinių-ateivių, atvykę į šį visokių laisvų kraštą, greit pasinėrė amerikoniškam jūron ir mūsų Tėvynei prapuolė. Kiti, kad ir sunkiai grumdami, dėl kasdienės duonos išsimokslino, liko ištikimi savo kraujo broliams, dirbė ir vadovavo gaušiams mūsų ateiviams, lenkė Lietuvos reikalams užkietėti pradėjusį širdį ir protą, ir labai daug gero padarė.

Prie tokios, mūsų tautai garbę pelnusios grupės, priklauso ir dabartinis suaktyvininkas P. J. Žiūrys. Spalio mėn. 16 d. jis sulaukė 60 metų amžiaus sukaktį. Per tą, palyginti, jau netrumpą žemės kelionę, P. J. Žiūriui teko daug ko išgyventi, visokių dienų ir visokių vargų patirti, bet jis visoj toj kelionėj ne tik pats lietuviška mintim ir Lietuvai naudingais planais svietė, bet ir kitus paskui save traukė. Per tą laiką jį matome daugelyje organizacijų dirbant, jom aukojant savo brangų laiką ir uždirbtą dolerį, nesantį tėvynės ilgesio ugnį, žadinantį kitus daugiau dirbti ir aukotis Lietuvos reikalams.

P. J. Žiūrys, iš Suvalkijos stamboko tėvų ūkio, Ameriką pasiekė eidamas septintuosius savo gyvenimo metus. Čia persikėlė pas savo tėvą, jau anksčiau į Ameriką atvykusį, drauge su savo kitais šeimos nariais. Persikėlė tokiame amžiuje, kada perdaug dar nenusivokiama nei tautiniuose nei kitokiuose klausimuose. Čia gyvendamas ir nuolat įsitraukęs į daugybę pareigų, jis neturėjo nei galimybės dar kartą aplankyti Tėvų Žemę, atnaujinti vaikystės įspūdžius, susirasti naujų jėgų, pajusti prisikėlusios Lietuvos darbų žingsnį. Bet kad ir neturėdamas galimybių vel pabūvoti Tėvyneje, jis nuolat sekė Lietuvos reikalus iš visokiųjų šaltinių, ir reikia pripažinti, kad jis apie Lietuvą

turėjo ryškų ir teisingą vaizdą. Tai patvirtina ir dabar kiekvienas naujakuris, kuris tik su P. J. Žiūriu prisimena Lietuvos bėdas ir reikalus, prisimena Lietuvos kelimą iš griuvėsių ir sparciaus žingsniais vijimąsi šimtmečius laisvėje gyvenusias tautas.

Tie nuopelnai, kad P. J. Žiūrys, į šį kraštą atkeliavęs vaiko amžiuje ne tik išlaikė turėtą lietuviybę, bet ją sustiprino ir sugebėjo perduoti net tūkstantams savo tautiečių, neabejotinai, priklauso ir jo tėvams ir jo kitiems šeimos nariams.

Lietuvos reikalais P. J. Žiūrys visada rodė labai daug sveikos iniciatyvos, jis buvo taip pat vienas iš tų, kurie ne tik tvirtino, bet ir pavyzdžiais įrodė, kad labai daug galima laimėti susitarus pritarėjų ir draugų amerikiečių politikų ir visuomenininkų tarpe. Tuo reikalu jis mezgė reikšmingas pažintis, nevenė belstis ir į Washingtono galinųjų duris, juos atitinkamai nuteikti ir įtikinti. Pirmininkaudamas Lietuvai Vaduoti Sąjungai, jis sugebėjo jau anuo laiku, kada Amerikoje tebežydėjo labai keistas komunizmo supratimas ir įvertinimas, daugelyje įtakingų amerikiečių pasėti antikomu-

nistinę sėklą ir pavaizduoti tikrąjį komunizmo tikslą. Šiandien tokios sėklos sėjėjų daug, bet anuo laiku buvo tikrai sunkus apaštalavimo darbas.

P. J. Žiūrys išėjęs sunkią gyvenimo mokyklą, kietu pasiryžimu ir darbu pasiekęs chemijos inžinieriaus laipsnį, labai daug dėmesio kreipia ir visus tuos, kurie siekia mokslo; siekia naujų pasaulių atskleidimo. Jis daug kam talkina, savo sunkiai uždirbtu skatiku padeda, drąsina ir skatina, kad tik daugiau mūsų tarpe būtų šviesesnių ir samoningesnių tautiečių. Jis buvo vienas iš stropiausių ir mūsų tremtinių gelbėtojų. Tai tvirtina ir šio rašinio pabaigoje spausdinamas generolo P. Plechavičiaus sveikinimas ir padėka. Panašia padėka P. J. Žiūriui ir jo Poniai prisimena ir šių eilučių rašytojas ir daugelis daugelis kitų, iš Tėvynės ištremtų, Ameriką ar kitus laisvus kraštus pasiekusių lietuvių.

Trumpai prisimindami šią garbingą P. J. Žiūrio 60 metų sukaktį mes tikime, kad jo atliktus darbus daug ryškiau ir vaizdžiau išskels tie, su kuriais jam teko nuolat dirbti ir aukotis.

Garbingam suaktyvininkui linkim geros sveikatos ir Laisvės kraštui atėjus grįžimo į Tėvų Žemę!

B. G.

Didžiai Gerbiame PONUI INŽINIERIUI P. J. ŽIŪRIUI

Mano brangus Bičiuli, šio mėnesio 16 dieną Tau sukako 60-tis metų. Didžiausią savo gyvenimo dalį Tu aukojai mūsų Tėvynės-Lietuvos labui, nesigalėdamas nei savo sveikatos nei savo lėšų. Kada maža dalelė mūsų Tėvynės sūnų ir dukrų, pasėjo 2-jo pasaulinio karo audrą, atsirado vakarų Europoje dideliame moraliniame ir nedžiuginame skurde, Tu ir Tavo Didžiai Gerbiama Ponia darėte viršžmonišką pastangą gelbėti savo kraujo tautiečius. Siuntėte begales vertingų siuntinių ne tik savo pažįstamiems, bet visiems, kurių tik sužinojote antrašus; išdavėte daugybę garantijų, kuriomis keliolika dešetų mūsų tautiečių ne tik pasiekė šį Laisvės Kraštą ir išsigelbėjo nuo skurdo ir vargo, bet taipogi buvo priglausti jūsų svetinguose namuose. Vien tik mano artimųjų Tavo ir Tavo Ponia pastangomis atvyko į šį Kraštą 26 asmenys. Gelbėdami mūsų tautiečius, jūs neklusėte, kokiai partijai kas priklauso, bei kokią bažnyčią lanko. Savo gražius namus buvotė pavertę "Pereinamąja Stovykla". Garbė Tau ir Tavo maloniai Poniai liks visados.

Tavo suaktyvųjų proga prašau priimti mano ir visų mano artimųjų kuo širdingiausius sveikinimus ir kuo geriausius linkėjimus.

Tegul išsipildo Tavo troškimas pamatyti mūsų Tėvynę vėl Laisvą ir Nepriklausomą, o jos žmones laimingus savo tėvų žemėje.

Tavo Povilas Plechavičius,
Lietuvos Armijos Gen.
Stabo Generolas-Leitenantas
Chicago, spalio 16, 1953.

ALVIN BENTLEY ROMOJE

Spalio mėnesio 5-11 d.d. Romoje lankėsi JAV Kongreso respublikonų atstovas iš Michigano ir Kersteno komisijos narys Alvin Bentley su žmona.

Jų garbei Lietuvos Diplomatinio Sefas Min. S. Lozoraitis su žmona ir Lietuvos Ministeris prie Šventojo Sosto S. Girdvainis, grįžęs į Romą po gydymosi, suruošė pusryčius, kuriuose šalia svečių, A. Bentley ir žmonos, dalyvavo buv. Vengrijos atstovas prie Šv. Sosto ir vengrų katalikų Akcijos Pirmininkas baronas G. Apor, JAV Ambasados Romoje Pirmasis Sekretorius E. L. Freers su žmona, "Basler Nachrichten" korespondentas Italijoje ir Pasiuntinys Sekretorius.

Pusryčių metu P. Bentley pakėlė tosta už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Jam atsakė Min. Lozoraitis, kviesdamas susirinkusius pakelti taurę už Jungtines Amerikos Valstybes, kurių politika sudaro vyriausią pagrindą tiek lietuvių tautos, tiek kitų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų viltims ir siekimams atgauti savo nepriklausomybę.

P. Bentley turėjo su Ministeriais Lozoraičiu ir Girdvainiu ilgą pasikalbėjimą, kurio metu buvo aptarti klausimai, susiję su Kersteno komisijos darbais ir su Lietuvos byla.

VILTIES NAMAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą neužmiršti Vilties namų būtinų reikalių, savo aukas atsiuntė šie skaitytojai:

Kukarskas J., Baltimore	\$1.00
Andrašiusas J., Chicago	2.00
Skrinska J. Dr., Willoghby	20.00
Rėklaitis A., Chicago	5.00
Kubiliūnas Juozas, Cleveland	3.00

Visiems aukotojams dėkojame ir tikimės, kad ir kiti Dirvos skaitytojai Vilties namą parems.

VILTIES DRAUGIJOS NARIAI

Pastaruoju metu į Vilties Draugiją nariu įstojo:

Karnėnas Edv., Bedford	\$50.00
------------------------	---------

Laukiame į Vilties Draugiją įsijungiant ir kitų bendraminčių. Jo kūrinių yra visoje Amerikoje.

VISAM PASAULY

- Iš Jugoslavijos ateina žinios, kad Tito pašaukė į karinę tarnybą apie 100,000 rezervistų.
- Maskva, ryšium su kilusiais ginčais Trieste klausimu, deda visas pastangas, kad Triestas būtų sutarptautintas ir ten turėtų savo atstovą.
- Indokinijoje prancūzai pradėjo stiprų puolimą prieš Vietnamo komunistus, remiamus kinų ir rusų. Jei ši ofensyva pasiseksianti — pagrindinės komunistų jėgos bus sunaikintos.
- Londone posėdžiavo J. F. Dulles, A. Eden ir G. Bidault. Viena iš pasitarimų išvadų — kviesti sovietų užsienio reikalų ministerį į bendrą pasitarimą — lapkričio mėn. 9 d. Šveicarijoje.
- Prezidentas Eisenhower atliko pirmąjį ilgesnį politinę kelionę penkiose valstybėse. Kelionės metu atšventė 63 metų amžiaus sukaktį ir susitiko su Meksikos prezidentu.
- W. Churchill gavo Nobelio literatūros premiją. Jis yra parašęs daugiau kaip 30 knygų. Premijos didis 34,000 dolerių. Premija paskirta už jo karo meto atsiminimus.
- Trieste klausimu numatoma penkių konferencija, kurioje dalyvaus JAV, Anglija, Prancūzija, Italija ir Jugoslavija.
- J. T. dienna minima spalio mėn. 24 d. Yra entuziastų, kurie suranda nepaprastus J. T. nuopelnus, deka, kurių pavertę ji negali įžiūrėti.

Mžiausios jaunųjų respublikos, — George Junior Republic atstovas, esančios New Yorko valstybėje ir užimančios 600 akry plotą, iškia "pilietybę" gubernatoriui T. E. Dewey ir Henry Ford II. Jaunuoliai moksleiviai toj "respublikoj", savistoviai tvarkydami išmoka eiti atsakingas pareigas.

Geležinė uždanga

RUSIJA YRA TAI, KAS EUROPA BUVO ANKSČIAU. — "SĖDI IŠPUTĖ BARZDAS BAJORAI DOMOJ"... — AR STALINAS PRALENKĖ JONĄ IV. PETRĄ DIDJĮ IR KITUS?

BERNARDAS PETKONAS

Rusija praeity buvo mūsų kaimynas, net iš dalies mūsų kunigaikščių valdoma. Taip sakant mūsų istorija yra gana ankštai surišta su plačiais Rusijos plotais. Bet šandien toje Europos dalyje, nusileidusi geležinė uždanga, ir mūsų tauta, drauge su rusais, patekusi tam pačiam bolševizmo katilan.

Esame išgyvenę ir dabar labai dažnai skaitome spaudoje apie deportacijas, apie diktatūrą ir baisią spaudimą, apie bolševikų priemones žmogaus laisvei ir jos fizinei egzistencijai naikinti. Dauguma yra susidariusi vaizdą, kad visų šių negėrovų kompleksas gimė Rusijoje, drauge su komunizmu, kad tai negirdėtas istorijoje to krašto reiškinys, kad tai pirmą kartą ten Lenino ir Stalino išrasta. Gaila, bet šitos "garbės" tiems vadams sunku suteikti. Visi Rusijos prieš stalininai ir po stalininai vadai yra tik paklusnūs klapičiukai nykios Rusijos istorijos.

Skulptorius James Earle Fraser, 5 centų paveikslas autorius, vienas iš garsiausių JAV skulptorių, mirė eidamas 76 metus. Jo kūrinių yra visoje Amerikoje.

Keistas tas kraštas Rusija! — Rusija yra tai, kas Europa buvo anksčiau — tai T. G. Masaryko, Čekijos buvusio prezidento žodžiai. Ir jie neblogai apibūdina tos tautos dabartinį charakterį. Juk kas viduramžiais buvo feodalinė baudžiava, tas šandien Rusijoje yra valstybinė baudžiava, tik daug žiauresnė ir sunkesnė. Viduramžių besąlyginis atsidavimas bažnyčiai, tai dabartinis besąlyginis atsidavimas komunistų partijai. O kuo skiriasi dabartinė vadinamoji Augščiausioji Taryba, kad ir nuo 17 šimtmečio Dūmos, apie kurią tuometinis rusų aristokratas Kotočėn taip rašė: "Sėdi išputė barzdas bajorai Dūmoj, jie nestato carui jokių klausimų, neveda diskusijų ir nieko negali patarti, nes tai bemoksliai baltiniai ir patekę Dūmon ne dėl proto, bet dėl savo kilmės".

Kiek gi šandien yra bolševikų deputatai pranašesni už tuos anų laikų Dūmos atstovus? Ant keino, jei ne rusų muziko lavonų, pasmerktų priverstiniams darbams, Petro Didžiojo laikais dar statytas Leningradas? Kas šandien iškasė Volgos ir kitus kanalus?

Juk net dar ligi 18 šimtmečio pabaigos Rusijoje žydėjo vergija ir netolimas Katerinos II laikais buvo muzikas pigesnis už šunį, nes tada už gerą medžioklinį šunį mokėdavo bajorai ligi 3000 rublių, o geras vergas tekainavo tik tai ligi 300 rublių. Na, ar daug daugiau dabartinis sovietų žmogus turi vertės? Nuo totorių Chordos laikų ligi šių dienų Politbiuro dar nepasiliusavo rusų muzikas iš priespaudos jungo, išskyrus mažą prošvaitę nuo 19 šimtmečio antrosios pusės ligi Didžiojo Karo. Ir Stalinas vargu ar pralenkė savo žiaurumą Joną IV, Petrą Didįjį ir dar kelis kitus buvusius rusų valdovus.

Kaip vieną iš labai charakteringų Rusijos "samoderzavijos" brožuų, norėčiau išskirti tą taip vadinamą "geležinę uždangą". Ši uždanga yra labai sena ir atsiradusi dar prieš jos vardo davėjo Churchillio protėvių laikus. Senas yra Rusijos brožas nepasitikėti ir vengti visko, kas tik ne slaviška. Užsienis buvo rusui uždrausta žemė. Gal tik dabartinė uždanga geriau funkcijonuoja ir geriau įrengta.

Be leiskime kalbėti istorijos faktams ir tai tų žmonių lūpos, kurie tuose pereltuose šimtmečiuose gyveno.

Štai Jono IV žiauriojo instrukcija arba laiškas, kaip elgtis su užsieniečiais: "Jei kas atvyksta prie Rusijos rubežiaus (čia reikia suprasti Maskvos kunigaikštiją), tai turi būti paklaustas visų pirma ko jis nori.

Jei jis atsako, kad vyksta pas didįjį kunigaikštį ir nori jam tarnauti, jis turi būti smulkiai apklausiamas dėl visų vykimo aplinkybių (reikia, smulkiai išsardomas). Jo visas parodymas turi būti slaptai užrašytas ir užspauduotas ir tą pačią valandą per paštą laike 6 ar 7 dienų, Maskvon pristatytas. Tas svetimtautis, atvykęs Maskvon, turi būti slaptai ir nejučiomis apklausiamas ir patikrinamas, ar jo parodymai duoti ant rubežiaus atitinka šitiems parodymams".

Atvykęs toks svetimšalis/kaip amatininkas, būdavo apgyvendinamas paskirtoje vietoje ir sekamas kiekvienam žingsny, kur jis eina, ką veikia ir ką kalba.

Žinoma, ši instrukcija tik taisyklų krikščionims. Žydai tais laikais nebuvo įleidžiami į Rusiją.

Taigi buvo ir tais laikais galima Maskvon atvykti, bet toks svetimtautis patekdavo kaip į bučį.

Vargas buvo tam, kuris susigalvojo namo vykti. Štai kas tuo reikalu sakoma: "Svetimtautis sunkiau negali nusikalsti, ir tai ligi mirtin nuteisimo, jei jis slaptai bando iš krašto pabėgti. Čia jam negali padėti nei pinigai nei turtas. Tai labai retai ir pastatiko, kad kas bandytų pabėgti, nes kelias į kraštą yra platus, bet iš krašto labai siauras". Taigi iš Rusijos močiutės ir tais laikais nebuvo kelio atgal.

Taip pat ir svetimų kraštų pasiuntiniai neturėjo lengvo kelio į Maskvą. Štai kas toje pačioje instrukcijoje sakoma: "Jei atvyksta pasiuntinys, tai jis pasitinkamas su dideliu būriu Maskvos žmonių ir vedamas pas kunigaikštį aplinkiniais keliais, kad jis nepatirtų tikro kelio, kuris veda į kraštą. Šitas pasiuntinys ir jo visi palydovai turi būti gerai saugojami, kad jie nesusitiktų su krašte gyvenančiais svetimtaučiais. Jei atvyksta iš karto keli pasiuntiniai atskirų kraštų, tai juos reikia kietai saugoti, kad vienas su kitu nesusitiktų ir vienas iš kito nieko nesužinotų."

Šitokia laisvė buvo svetimtaučiai 16 šimtmečiuose.

Dar pora užrašytų tais laikais nuomonių apie judėjimo laisvę Rusijoje. Pirmas tai vokiečio Heidenstein užrašyta lotyniškai 1584 metais: "Kunigaikščiai (Maskvos) gyvena prietariais savo valstybėje. Jie niekam neleidžia į svetimą kraštą išvykti, išskyrus jei pasiuntinys siunčia. Bet kiekvienam pasiuntiniui priskiriamas slaptas sekėjas, jam negalima su nieku kalbėtis, jei tuo metu prie jo nėra jam paskirto sekėjo."

Platesnis aprašymas yra iš (Perkelta iš 8 pusl)

Norvegijos karūnos princesė Martha ir jos duktė Astrida lankosi Amerikoje ir dabar atostogauja Floridoje.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIE, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Nepelno), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Spalio mėn. 24 d. minima P. J. Žiūrio 60 metų sukaktis. Į sukakties minėjimą atvyksta ponas ir J. Bačiūnas. Minėjimas įvyks P. J. Žiūrio rezidencijoje — 32180 W. Lake Rd., Avon Lake, Ohio.

• Dr. P. Pečiulis, anksčiau gyvenęs Clevelande, dabar dirbąs netoli Chicago, prieš porą savaitių susituokė su clevelandiete p. Sapockiene.

• Teisinių Draugijos pirmininkas R. Skipitis, duodama El-tai pasiklaubėjimė aiškina, kad yra iš Lietuvos į laisvąjį pasaulį pasitraukusių apie 400 teisinių. Vien JAV jų yra 268.

• Vasario 16 dienos gimnazijos, Vokietijoje, perkėlimo išlaidos sudarys kelis tūkstančius DM., tai Krašto Valdyba rūpinasi gauti iš vokiečių įstaigų lešų kėlimosi išlaidoms padengti. Krašto Valdyba prašo federalinės vyriausybės laikinų kreditų tiems reikalams, kol bus apsvaistyti ir išspėsti jos prašymai skirti tam tikslui pašalpa.

• Pian. A. Kuprevičius vyksta koncertuoti į Pietų ir Centro Amerikos šalis. Pavasarį atsiels į JAV ir dirbs Clevelando muzikos mokykloje.

• Spalio 11 d. Roosevelt viešbutyje New Yorke įvyko BALFO Centro Valdybos, direktorių, gyvenančių New Yorke ir Vasario 16 d. Gimnazijai remti komisijos bendras posėdis. Susirinkusieji išlausė BALFO išdinko A. S. Trečioko pranešimą apie tremtinių padėtį Europoje. Nežiūrint į tai, kad A. S. Trečiokas į Europą buvo nuvykęs savo asmeniniais reikalais, jis

aplankė tremtinių stovyklas Vokietijoje bei Prancūzijoje ir ten susipažino su tremtinių padėtimi.

• Šio mėnesio pabaigoje numatoma pabaltiečių spaudos konferencija Bonnoje. Vokietijoje, per kurią vokiečių ir užsienio spaudos atstovai bus painformuoti apie Lietuvos ir kt. Pabaltijos valstybių aktualius laisvinimo reikalus.

• Jonas Makauskas, ALB. New Yorko Apygardos Valdybos reikalų vedėjas ir VARPO administratorius persikėlė į kitą butą: 182 Havemeyer St., Brooklyn 11, N. Y.

GAUTA PAMINETI

Ora pro nobis, J. Gliaudos premijuotas romanas. Išleido Draugo bendradarbių klubas. Gaunama pas leidėjus ir Dirvoje. Kaina \$4.00.

* Zmonijos likimas Sv. Jono apreiškimo knygoje. Kun. Vyt. Bagdonavičius, MIC. Išleido Lietuviškos knygos klubas. (2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.). 406 psl. Kaina \$3.50. Gaunama pas leidėjus ir Dirvoje.

* Vilnius tarp audrų. Jeronimas Cicėnas. Terros leidinys. 564 psl. Kaina \$5.00. Gaunama Terroje (748 W. 33 St., Chicago 16, Ill) ir Dirvoje.

* Kelias į pasisekimą, antroji laida (apie etiketą Amerikoje). Kaina \$2.00. Gaunama pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. ir pas platintojus.

Lietuvių Prekybos Namai Chicagoje

Viena moderniausių, lietuvių vadovaujama, baldų ir namų įrengimų prekybos įmonė, užimanti per 15,000 kv. pėdų plotą.

Baldai ir kiti namų įrengimai pristatomi iki 150 mylių už Chicagos be jokių primokėjimų.

TELEFUNKEN RADIO APARATAI

Europos stotims klausyti, televizijos aparatai, rašomosios mašinos lietuvišku raidynu.

Įmonė atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. vak. kitomis dienomis nuo 9 iki 6 val. vak., sekmadieniais nuo 10 iki 5 val. vak.

Furniture Center, Inc.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. Victory 2-4226

TAUTINIS SAJUNGOS SKYRIUOSE

SUSIRINKIMAS BALTIMOREJE

Kai išmūs Lietuvos išlaisvinimo valanda ko griebis baltimorietai-lietuvi, jei nebūsi tampriai įsijungę į lietuvišką organizacijų veiklą? Pavienis asmuo, lygiai kaip ir vienas karys, nieko negali nuveikti laisvės kovos lauke. Tik armija gali laimėti mūšį ir tik organizuota visuomenė gali sėkmingai vesti kovą dėl laisvės politinėje srityje. Todėl, organizuokimės!

Ateinantį antradienį, spalio 27 d., 8 v. vakaro, Lietuvių svetainėje, renkasi Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vietinio skyriaus nariai eiliniam posėdžiui.

Visi skyriaus nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Taip pat ir visi kiti baltimoričiai lietuvi, kaip senieji, taip ir naujai atvykę, kviečiami atsilankyti į susirinkimą, ir įsijungti į mūsų Sąjungos veiklą.

Sekr. Jonas Lietuvninkas

NEW YORKO LIETUVIS RUOŠIASI PARODAI

Jau buvo spaudoje pranešta, kad lapkričio 1-8 dienomis New Yorke vyksiančioje 30 Tarptautinėje Moterų Meno ir Pramonės Parodoje dalyvauja ir New Yorko lietuvis. Pereitą antradienį tos Parodos Generalinio Komiteto rūpesčiu įvyko susirinkimas, kuriame tarp trisdešimt tautų atstovų iš lietuvių dalyvavo Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, Ald. Stašinskienė, P. Simėnienė ir M. Varnienė. Pasėdyje aptarti galutiniai reikalai, susiję su paroda, kurios iškilmingas atidarymas įvyks lapkričio 2 d., pirmadienį.

Lietuvių programa bus parodos uždarymo dieną — lapkričio 8 d. 8:30 val. vakaro. Ji bus atlikta toje pačioje parodos salėje, kur yra gerai pritaikyta scena ir dešimčiai tūkstančių klausytojų sėdimos vietos. Ta pačia proga New Yorko lietuvis

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583 Rezidencijos R.Epublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trenčad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago Ill.
Saukite — YA. 7-7381
Pirma: vakarais 6 iki 9, seštad. 10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 7-9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. seštadieniais

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec.: KODIKIŲ ir VAIKŲ LIGOS
VAL: pirmad., trečiad. ir penkd. 6-8 v. v.
seštad. 10 v. r. — 1 v. p. p.

Dr. Jaras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antrad. ir ketvirtad. 7-8:30 v. v.
seštad. 3-5 v. p. p.
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto R.Epublic 7-1168
Buto: WALbrook 3-3765

Lietuvos herbai Ciceroje

Vienoje iš lietuviškiausių Chicago parapijų — Ciceroje prisiglaudę nemažas skaičius mūsų kultūrininkų, rašytojų, menininkų ir kt. profesijų naujųjų ateivių, kurie dabar visuomeniniame gyvenime vadinama nemažą vaidmenį.

Jei kitose parapijos mokyklose iš oro pusės vargu ar rasite lietuvišką užrašą, tai čia jus nustebins didelis įspūdingas užrašas "SVNTO ANTANO PRADZIOS MOKYKLA".

Ir tikrai, tos parapijos klebonas kun. I. Albavičius vertas didelės pagarbos, nes dar prieš 15 metų jisai buvo apdovanotas Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos Gedimino ordinu. Tai vis už nuopelnus lietuvių tautai. Ir dabar, kai mes netekę savo laisvės atsiradome šiame krašte, tai Cicero klebonas parodė ypatingą duosnumą naujiesiems ateiviams. Jo parapijos klebonijos reprezentacinė salė papuošta prof. A. Varno, dail. J. Pautieniaus ir dail. K. Varnelio kūriniiais.

Bemaž visus savo parapijos darbus klebonas I. Albavičius stengiasi pavesti savo tautiečiams. Ir šią vasarą, kai atėjo laikas remtuoti, dažyti ir atnaujinti parapijos namus, kuriuose telpa be mokyklos ir salės dar ir tremtinių ir skautų buveinės, tai Cicero klebonas pasikvietė tam darbui dail. J. Pautienį. Jau nuo birželio mėn. dailininkas su keliais naujais tremtiniais dažė ir dekoravo tuos namus.

Pagal dail. J. Pautieniaus pro-

kviečia parodoje atsilankyti visus Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuvis. Biletų galima gauti Brooklyne pas J. Ginkų ir kt. lietuviškose vietose. Biletų kaina 75 ct.

Be to, jei atsirastų tokių, kurie turėtų vertingų tautodailės eksponatų ar kt. lietuvis darbo pavyzdžių, parodos komitetas labai prašo jų pašalinti parodos laikotarpiui. Eksponatai bus tuojau pat po parodos sugrąžinti savininkui. Apie tai pranešti kviečiama Vincė Jonuškaitė-Leskaitienei, 924 Madison St., Brooklyn, N. Y., arba Onai Valaitienei, 179 So. 2nd St., Brooklyn 11, N. Y.

jektą salė jau pasipuošė žymesniųjų Lietuvos miestų herbai, kuriuos pagamino dail. Vijeikis. Kam teko būti Kaune neolituojančių rūmuose, kuri buvo papuošti visų Lietuvos miestų herbai, tas dabar būdamas Ciceroje, galės prisiminti mūsų mielijį kraštą.

Kad atsilankę į salę kitataučiai gautų teisingą informaciją apie Lietuvą, tai prie salės durų bus pakabinta meniškai pagamintas aukso raidėmis išrašytas tekstas, paaiškinas, kad Lietuvos valstybė jau yra 700 metų senumo, o lietuvių kalba yra viena seniausių Europoje, jau prieš 400-700 metų turėjusi savo miestų herbus ir savo tradicijas. Tas tekstas bus anglų ir lietuvių kalbomis.

Tame pačiame name jau yra įrengta ir lituanistikos salė, kurioje jau kasdien reguliariu pamokų laiku vyksta dėstymas mūsų gimtosios kalbos, kurias veda mokytojas J. Kraivėnas.

Džiugu, kad toji salė jau netrukus galės pasipuošti ir mūsų dailininkų darbais. J. Pautieniaus rūpesčiu mūsų dailininkai jau paaukojo tai salei savo kūrinių. Numatoma iškabinti šių menininkų darbai: Prof. A. Galdiko, grafiko V. K. Jonyno, prof. I. Šlapelio, tap. J. Pautieniaus, tap. E. Urbaitės ir iš Brazilijos dail. V. Stančikaitės ir A. Kairio.

Turbūt nebus perdėta, jei pasakysime, kad Cicero tampa viena iš pavyzdgingiausių mūsų lietuviškų parapijų mokykla, kurioje jau vyksta reguliariu pamokų laiku gimtosios kalbos dėstymas, kuri jau pasipuošė bene viena iš pirmųjų šiame krašte Lietuvos miestų herbai ir mūsų menininkų paveiksiais. Tuo tikrai tenka džiaugtis ir tokiu pavyzdžiu galėtų pasekti ir kitos lietuvių kolonijos — parapijų mokyklos. Cicero klebonui kun. I. Albavičiui, kuris tam reikalui paskyrė net iki 15,000 dolerių (mokyklos remontui, pertvarkymui ir kt. darbams) lietuvių yra vertai dėkingi.

Al. Makauskas

Patar/kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.

Antanas Česonis
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Chicago, Ill.

Jonas Pablėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.

VI. Pauža,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey

A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyn

Antanas Sodaitis,
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.

J. Povilaitis,
6617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgalla,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Paršeliūnas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada

Zukauskas Kazys
87 Thorold Rd.

Anglijoje

Dainora Daunoras
49 Thornton Ave.
Thornham Green,
London W. 4

Australijoje

Povilas Lukošūnas,
Box 1665 M, G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Australija

P. Ambraza
29 Elsemere St.
Kensington
Sydney

Brazilija

Meldutis Laupinaitis,
Caixa Postal 118
Sao Paulo

Colombia

K. Klaušauskas,
Apartado nae 2336
Medellin

Venecueloje

c/o Cristalerias Nacionales,
Apartado 4532
Maracay

Venezuela, S. A.

Barbra-Jeva Paulekiūtė ir Wintrop Rockefeller 1948 m., tuoj po vedybų. Apie jų išsiskyrimą skaityk 7 psl. "Seniau ir dabar".

PERRINKIT

JOSEPH W. KOVACH

Miesto tarybos narys 28 apylinkėi

TURI PATYRIMĄ IR GERAS REKOMENDACIJAS.

KVALIFIKUOTAS PAREIGOMS. RINKIMAI LAPKRIČIO 3 D.

PERRINKIT

MARGARET McCAFFERY

Councilman 22nd Ward

GERIAUSIOS REKOMENDACIJOS, PATYRIMAS IR PAREIGŲ ŽINOJIMAS. RINKIMAI LAPKRIČIO 3 D.

ELECT

VIVIAN S. PARKER

Councilman 11th Ward

Well Qualified has the Experience. Election Nov. 3, 1953

ELECTRIC DRYERS FAVORED

Būk moderni... Džiovink drabužius Elektra!

Taip! Kai jūs perkate modernų, naudingą Elektrinį drabužių džiovintuvą, jūs renkatės džiovintuvą, kurį pasirinko trys prieš vieną šeimnininkė visoj valstybėje.

Paruoštas sutaupyti darbą ir išlaisvinti jus nuo skalbimo dienos vargų, Elektrinį džiovintuvą lengva naudoti, pilnai automatiškas ir visiškai be liepsnos. Taip pat ekonomišką Elektrinis džiovintuvą duoda jums 100% švarų karštį... palieka drabužius švelnius, baltus ir lyg naujus.

Ir svarbiausia, Elektrinis džiovintuvą perkant kainuoja mažiau, negu kitokie džiovintuvai, įskaitant pristatymą. Nutarkit dabar pasirinkti Elektrinį ir naudokitės geriausiu drabužių džiovintuvu.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE WEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" ALL HIT TUNES ALL TOP STARS

Mornings at 10 — WICA and WGAR — Monday through Friday

Kelionė po Olandiją

Olandų tautos laimė ir nelaimė yra glaudžiai susijusios su jūra

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Būdamas maža valstybė, užimanči tik 33.000 ketvirtinių kilometrų plotą, Olandija yra vienas tirščiausiai gyvenamų kraštų Europoje. Šiame nedideliame plote yra susitelkę daugiau kaip 10 milijonų žmonių. Nėgama to, gyventojų skaičius kasmet didėja mažiausia šimtu šimtančių žmonių.

Jau anksti olandai buvo pastatyti prieš likiminį klausimą, kur pasidėti gyventojų prieaunui. Buvo laikai, kai Olandija buvo pasitelkusi didžiulius kolonizacinius plotus. Šiandien olandų kolonijos baigia sutirpti.

Kaip ir kitų Europos tautų nariai, olandai emigruodavo į užjūrį, ypač Pietų Afriką ir Amerikos Jungtines Valstybes. Atsiminkime, kad New Yorkas pradėjo vadintis Naujasis Amsterdamas! Mums bevaikščiojant Haagos gatvėmis krito į akį, kad ten oficialinius emigracijos biurus laiko visos anglosaksų valstybės. Mat, olandai kaip „geri žemdirbiai ir kvalifikuoti darbininkai, niešiai kviečiami į Australiją, ir į kitus britų Commonwealtho kraštus. Kaip atmename, pereinio karo metu taip pat vokiečiai talkino olandus. Vokiečių okupacijos metu olandus galima buvo užtikti visuose Rytų Europos kraštuose.

Bet visa tai tebuvo pagelbinės priemonės. Jau nuo amžių olandai jieskojo būdų, kaip suteikti pragyvenimą savo prieaunui. Siekiamos praplėsti savo valstybės sienas, kai kurios tautos griebiasi ginklo, kitos vėl eilavo prie to tikslo gudriomis kunigaikščių vedybomis, kaip štai senoji Austrija (Felix Austria, nubes!). Olandai gi nuėjo kitu, visiškai savaimingu keliu. Jie ryžosi kovai prieš gaivalingą vandens jėgą.

Priežodis sako, kad Dievas sutvėręs vandenį, o olandai žemę. Per kelis šimtmečius olandai yra priverę jūrą pasitraukti ir jiems užleisti vertingus žemės plotus. Pati gamta tarytum paskyrė olandams tą uždavinį. Jų žemė yra lygi, kaip stalas. Augščiausias pakilimas tesiekia 300 metrų. Bet ir jūra jų pakrantėse nėra gili. Supildami pylimus, olandai palaipsniui atskirdavo vandenį ir tam tikrus rezervuarius, o iš ten vandenį išsiurbdavo.

Romantikos apsuptiems olandų vėjo malūnams buvo skirtas visiška prozajinis uždavinys, būtent, siurbti vandenį. Šiandien tai darba beveik visur atlieka elektros jėga, o malūnai yra višur, net didmiesčiuose, ir jį visus yra nukreiptos turistų kameros. Per visą mūsų kelionės laiką mums niekur neteko pastebėti, kad malūnų sparnai būtų sukęsi, bet užtat matėme malūnus, paverstus gyvenamais namais, sandėliais, dirbtuvėmis, restoranais ir t.t.

Kokius plotus olandai yra atkariavę nuo jūros, galima spręsti iš to, kad daugiau kaip pusė jų žemės paviršiaus yra žemiau jūros lygmens. Keliautoja plgauna ypatingas jausmas, kai pagalvoji, jog ten, kur šiaudien išsistatė miestai ir miesteliai, kur ūkininkai plūsa aplink savo sodybas, kur gamosi gyvulių bandos, kur žaliuoja pievos ir kaip mūras stovi kviečių laukai, — visa tai dar prieš 10, 20 ar daugiau metų buvo apsemta vandens. Tada teprimena vietomis augštesni, vietomis žemesni pylimai, kurie dažniausia tarnauja kaip pletai. Bet dar labiau tai primena kanalai, kuriais išraižytas kraštas. Vietomis kanalų tinklas toks tankus, jog daugiau į akį krenta vanduo, nekaip žemė. Vaizdas savaimin-

gas, niekur kitur nepasikartojantis. Tačiau sunku net įsivaizduoti, kiek reikėjo įdėti darbo ir lėšų, kol buvo supilti pylimai, išsiurbtas vanduo ir sūrus jūros dugno dumbblas paverstas derlinga žeme! Kiek toje pat Europoje dar dirvonuoja žemių plotų, kurie be jokių ypatingų pastangų nešėtų derlių, o čia tauta turi vesti nuolatine, pavojingą kovą prieš jūros gaivalingą jėgą ir ginti kiekvieną savo žemės lopinuką!

Pradžioje sakėme, kad olandai jūrą neša laimę ir nelaimę. Jūros dėka olandas yra pasidavęs jūreiviui, jūra jį jungia su visu pasauliu. Bet, antra vertus, jūra, iš kurios olandas yra atkariavęs didžiulius plotus, tarytum kerštuoja už jos nustumimą. Praeityje pasitaikydavo, kad pakildavo audros, įsiubūdavo bangos ir sugriaudavo žmogaus rankomis supiltus pylimus. Per kelias valandas vanduo sugriaudavo tai, kas buvo statoma per metų metus. Tada atnešdavo sunkia nelaimę visam kraštui. Ne tik bangose paskėsdavo žmonių ir gyvulių, ne tik vanduo sugriaudavo sodybas ir kelius. Dar blogiau, kad praedavo keli metai, kol pavykdavo vėl paversti dirbama dirva sūrus jūros vandens sugadintą žemę.

Tokią baisią katastrofą Olandija išgyveno pereiną žiemą, vasario mėnesio pirmomis dienomis, kai bangos sugriovė pylimus ir užliejo milžiniškus plotus, ypač pietvakarių dalyje. Nuostolių buvo padaryta už šimtus milijonų guldenų, bangose žuvo apie 2.000 žmonių, jūros vanduo apsemė dirbama žemę. Kai buvome Olandijoje, po daugiau kaip pusės metų nuo anos katastrofos, į nelaimės vietą dar nėjo nei traukiniai, nei autobusai. Praeis keli metai, kol katastrofos padariniai bus galutinai pašalinti.

Si nelaimė olandams vėl aki-vaizdžiai priminė, jog kova prieš jūrą nėra baigta. Iš maždaug 1.100 kilometrų pylimų katastrofos vietoje pusė per kelias valandas buvo sugriauta. Jau ir šiaip pylimų priežiūra ir jų nuolatiniš lopymas kasmet kainuoja milijonus guldenų. Dabar gi reikėjo supilti šimtus kilometrų naujų pylimų. Ryšium su katastrofa Olandijoje iškilo klausimas pakelti pylimų augstį vienu metru, bet pasirodė, kad tas planas neįvykdomas, nes pylimai dažnai eina per miestus ir kaimus, tad būtų reikėję daug ką griauti. Kito sumanymo pagrinde glūdi mintis apjuosti visą Olandiją nauju, tinkamo augščio ir giliai į jūrą siekiančiu pylimu, kuris apsaugotų kraštą nuo naujų nelaimių ir tokiu būdu atplutų išlaidos dabartiniais žemesniems pylimams išlaikyti.

Bet jokios nelaimės olandus neatbaidė nuo kovos prieš jūrą. Skaitytajai, greičiausia, bus girdėję apie jau kelintą dešimtmetį vykdomą planą nusausti iš-tisą jūrą, vadinamą Zuidersee, kuri yra giliai įsiterpusi į Olandijos teritoriją. Olandai praieityje jau yra nusaustinę kelias mažesnes apimties jūras (pav., pereinio šimtmečio viduryje Haarleno jūrą), bet tikrai moderninės technikos laimėjimai, ilgametė praktika ir stambių kapitalų sutelkimas įgalino olandus imtis plano išdžiovinti Zuidersee. Tai tikras titanų darbas, kurio įvykdymas reikalauja milijardus pinigų ir ištisus dešimtmečius darbo.

Po ilgų ir kruopščių paruošimųjų darbų, kurie truko ištisus dešimtmečius, prieš 25 metus buvo pradėti šios jūros nusausinimo darbai, kurie bus baigti tik 1975 metais. Pirmiausia

reikėjo pylimo pagalba atskirti Zuiderio jūrą nuo atviros jūros. Jeigu akiai toks pylimas nedaug ką pasako, tai tikrovėje jo pastatymas reikalauja viršmogiškų pastangų ir genijalaus sugėbėjimo. To darbo galėjo ryžtis tik olandai, kurie jau per šimtmečius kovojo prieš gaivalingą vandens jėgą ir turi šioje srityje nepaprastą patyrimą. Pylimo statyba prasidėjo iš abiejų pusių, kol pagaliau 1932 m. gegužės mėn. 28 d. atėjo istorinis momentas, kada buvo užkimštas paskutinis tarpas.

Šiandien toje vietoje pastatytas paminklas, kuriam įrašytas: "Tauta, kuri gyvena, stato savo ateitį". Mes važiuojame autobusu tuo pylimu, kurio ilgis siekia 30 kilometrų, aplankėme ir aną švyturio formos paminklą. Pylimo viduriu nutiestas pletas, jungias abu buvusios jūros krantus. Ateityje numatyta nutiesti ir geležinkelio liniją. Šiandien iš abiejų pylimo pusių telkšo vanduo, bet praeis dar tik keli dešimtmečiai ir štai ten, kur šiaudien tyvuliuoja jūra, sužaliuos pievos, noks jautai, ganysis karių bandos ir maitins tūkstančius žmonių.

Jūros sausinimo darbai vyks- ta palaipsniui. Ligi šiol jau nusausta 20.000 hektarų, o iš viso bus laimėta 224.000 ha žemės. Kadangi norinti gauti žemės yra daug, tai kandidatai rūpestingai atrenkami. Naujai kūrinieji ūkiai svyruoja tarp 12 ir 48 hektarų.

Būnant Olandijoje, mums teko važinėti po miestelius ir kaimus, kur dar prieš 20-30 metų

telkšojo jūros vanduo. Šiandien, vaikščiojant po švarutėles kaimo gatves ir stebint pavyzdinai įrengtose žaidimų aikštelėse krikštaujantčius vaikus (olandų šeimos, ypač katalikiškosios dalies, paprastai būna gausios), sunku įtikėti, kad čia neseniai murdėjo dumblo sluogsnis...

Mums kelionės metu teko skersai ir išilgai išraižyti kone visą Olandiją. Beje, čia atstumai nedideli. Ištisus plotus galima apvažinėti net tramvajumi. Kai kada atrodo, jog esi pagautas tyrų fata morgana, kai pamatai, jog už pylimo esama gana vandeningo kanalo, į kurį įsilieja šimtai mažesnių srovių-srovelių. Ypač vakarų ir šiaurės Olandija yra išraižyta nebaigiamų kanalų, kurie tarnauja kaip pigi transporto gabenimo priemonė. 70% viso vidaus transporto vyksta kanalais.

Su vandeniu yra susietas kone visos olandų tautos likimas. Didmiesčiuose, kaip Haagoje ir Amsterdamo, kanalų pakrantėse prirašytos valtyys, kurios tarnauja kaip gyvenamieji namai. Tūkstančiai olandų gyvena iš laivininkystės. Jų laivynas pagal dydį užima septintą vietą pasaulyje. O kai važiuoji iš Haarlemo į Amsterdamą, šių vietovių nežinančiam pašalaiciui nė į galvą neatvėit, kad čia lygiai prieš šimtą metų būta dar Haarlemo jūros, taigi žmonės gyvena, išsistatė miestus, kaimus ir sodybas ant buvusios jūros dugno.

Jeigu olandai ištisus šimtmečius kovojo prieš jūrą, tai, ant- ra vertus, istorijos eigoje jūra juos yra gynusi ir nuo priešų. Kai užplūdavo priešas, olandai patys susprogdindavo pylimus ir iš jūros besiveržiančio vanduo priveršdavo priešą pasitraukti. Deja, šią strateginę gudrybę pereinio karo metu panaudojo taip pat vokiečiai, kai pasitraukdami iš Olandijos jie užtvindė

Labiausiai patiko lietuviškos dainos

Los Angeles, Calif. — Žinomąją Amerikos lietuvių dainininkę Florenciją Korsakaitę per pastaruosius metus lydėjo nelaimės. Viena iš jų buvo ypatingai nemaloni ir apie metus laiko kliudė dainininkei tinkamai pasireikšti. Pernai ji buvo sunkiai susižeidusi koją ir ištisus mėnesius negalėjo vaikščioti. Nežiūrint to, ji vis dėlto dalyvavo eilėje lietuviškų koncertų, į sceną ne išeidama, bet... išvažiuodama ant ratukų. Šis jos pasiaukojimas ir pasiryžimas dainuoti mūsų publiką visuomet jaudindavo.

Bet ligi ligos mėnesiai nenuėjo veltui. F. Korsakaitė per tą laiką pasiruošė vienam iš pačių rimčiausių ir sunkiausių savo pasirodymų. Su menadžerio F. White pagalba, š. m. spalio 11 d. Florencija Korsakaitė surengė plačios ir sunkios programos, arijų ir dainų, koncertą žinomoje Los Angeles Wilshire Ebell teatre amerikiečių publikai. Ir jos tą vakarą netrūko. Teatras buvo pilnas. Publikos tarpe buvo ir daug lietuvių, norėjusių pasiklausyti ir savo dalyvavimu pagerbti mūsų mylimą dainininkę.

Koncerto programą sudarė 17-ta šimtmečio anglų dainos, M. Castelnuovo - Tedesco kompozitoriaus dainos iš Šekspyro sonetų, J. Brahmsio ir R. Strausso dainos, kelios operų arijos, trys lenkiškos dainos ir keturios lietuviškos: J. Gruodžio Burtai, Tallat-Kelpšos Ne margi sakalėliai, K. Kavecko Na, tai kas ir Br. Budriūno naujai aranžuotas

net 260.000 hektarų dirbamos žemės.

Kaip ir prateityje, taip dar ir šiaudien, jūra olandams neša tai laimę tai nelaimę! A. G.

Tykiai, tykiai Nemunelis teka. Po koncerto ir jo metu dainininkė susilaukė daug plojimų, gėlių bukių ir sveikinimų.

Toks plataus masto ir augstos kokybės koncertas, visai natūralu, atkreipė visos vietinės amerikiečių spaudos dėmesį. Kita dieną visi didieji Los Angeles dienraščiai apie F. Korsakaitės koncertą dėdė gana plačias recenzijas. Visi teigiamai įvertino jos sopraninį balsą ir gerą interpretaciją, laikurie tačiau pakritikavo jos tikrą ar tariamą nervingumą scenoje (visas dainas dainuojant originalų kalbomis, taigi, bene penkiomis kalbomis iš karto...) ir programos sudarymo būdą.

Kas nuostabiliausia, tai kad visose recenzijose buvo pabrėžtinai pasisakyta, jog dainininkei geriausiai pasisekė mūsų lietuviškos dainos, — ir pačios dainos, ir jų interpretacija, ir jų muzika bei aranžementai. Ypač buvo iškeltas komp. B. Budriūno (dabar jau losangeliečio) duotas naujas aranžementas senajai dainai Tykiai, tykiai Nemunelis teka.

Didžiausias vietos dienraštis Los Angeles Times spalio 12 d. numeryje, tarp kitko pažymėjo: "Panėlė Korsakaitė pilnai grįžo į save su lietuvių liaudies dainomis, kurios muzikališkai buvo dėkingos. Jos buvo nuostabiai laisvos nuo banalumo, taip dažnai pasitaikančio tos rūšies dainose ir pasijmėjo savo skoninguais aranžementais. Korsakaitė padainavo jas puikiu tonu, giliu įsijautimu ir muziką ir reikšmę ir padarė jas ypatingai patraukliomis, išskeldama jų esminę paprastumą".

Si įdomi amerikiečio kritiko nuomonė yra džiuginanti, — tiek apie mūsų dainininkę, tiek apie mūsų kompozitorių aranžuotų liaudies dainų grožį. Toks vertinimas ir pabrėžtinai lietuviškų dainų iškėlimas kitų tautų dainų tarpe kiekvienam lietuviui yra neabejotinai malonus. Turėkime vilties, kad Florencija Korsakaitė dar ne kartą įtrauks lietuviškų dainų į savo būsimus koncertus ar ir į televizijos programą, kur šiuo metu ji yra pradėjusi dirbti.

10 ir 11 dienomis Los Angeles Tarptautiniame Institute įvyko keliolikos tautų meno festivalis ir kultūrinės parodėlės.

Kaip pernai, taip ir šiemet lietuvius atstovavo p. Liucijos Zai-kienės vedamas lietuviškų šokių ansamblis. Lietuvių šokėjų grupė šiemet buvo dar pagausėjusi naujomis jėgomis, ypač jauno amžiaus šokikėmis, kurios puikiai pasirodė. Lietuvių šokiai publikoje turėjo vieną iš didžiausių pasisekimų. Antrą dieną šokėjams akompanavęs Krafto orkestras dar padidino triumfą. Publikai apie lietuviškus šokus paaiškino ir vykusiai pranešinėjo Rūta Kilmonytė, kuri šiais metais Hollywoode pradeda kino artistės-šokėjos karjerą. Gero pasisekimo Kilmonytėi, daug padėkos p. Zaiikienei už gerą ir talentingą šokių paruošimą ir lietuvių reprezentavimą.

Kaip minėta, daugelis tautų turėjo kambarius kultūrinėms parodėlėms. Los Angeles lietuvių moterų grupė šiais metais vieną kambarį pripildė visai vertingai eksponatais (atsižvelgiant į erdvės siaurumą, jie sunkiai besutlipo ir negalėjo būti tinkamai išdėstyti). Kaip pernai, taip ir šiemet lietuvių parodėlėje stigo vaizdžių ir ryškių paaiškinimų, žemėlapių, ar diagramų, kurie žiūrovui ne tik daiktą parodytų, bet ir duotų jam geresnį supratimą apie mūsų kraštą. Šiuo atveju šiemet visai vykęs buvo latvių paviljonas.

Jūsų knygų rinkinys nepilnas, jeigu ten nėra Igno Šeinaus

RAUDONOJO TVANO

Šis veikalas pirmiausia pasirodė švedų, suomių ir danų kalbomis ir skandinavų kraštuose sukėlė didelį susidomėjimą. Lietuviškoji paties autoriaus paruošta laida taip pat yra labai šilaiti sutikta ir plačiai komentuojama.

Knyga turi 328 pusl. Išspausdinta gerame popieriuje. Viršelio aplangas — dail. P. Lapės. Kaina \$3.50

Galite įsigyti Dirvoje, pas knygų platintojus arba rašykite tiesiai šiuo adresu:
Stepas Zobarskas,
85-42 91 Street,
Woodhaven 21, New York.

(42)

Garsus naujas

Matchless

GASO PEČIUS

viršija bet kokį pečių, bet kokią kainą, bet kokioj virtuvėj

SKUBEKITE
kol jų yra!

\$1.25 "matchless" lopetėlės
TIKTAI 49 C.

Kol Matchless gaso pečiai yra aprodomi, Matchless gaso pečių pardavėjai siūlo jums \$1.25 vertės Matchless kepimo lopetėlę su DANTYTU kraštu ir ASTRIO galu... puiki visiems reikalingams kepinio įrankiui... tik už 49 c. Gaukite šau "MATCHLESS" iš gaso pečių pardavėjų DABAR.

Nepalyginamas uždegimas — be degtukų. Krosnis, virtuvės ir viršų uždegamas automatiškai!

Nepalyginamas greitis — tuoj pat viršus ir virtuvę atširanda karštis. Greičiausias kaitinimas.

Nepalyginamas patogumas — kontroliavimas automatišku laikrodžiu... kepinimas be dūmų... vėsus, švarus, modernus virimas.

Rinkitės iš šių visų garsių modelių!

Caloric	Magic Chef	Roper
Detroit Jewel	Maytag	Sunray
RCA—Estate	Perfection	Tappan
Grand		Universal

The EAST OHIO GAS Company

LIETUVIŲ ŠOKIAI
TARPTAUTINIAME
INSTITUTE
Los Angeles, Calif. — Spalio

ČIURLONIO ANSAMBLIO PLOKŠTELIŲ ALBUMAS

Seniai lauktas Čiurlonio ansamblio plokštelės šiuo metu jau yra gaminamos ir greitai laiku pasirodys. Ansambliis į plokšteles (recordus) įdainavo 16 būdingiausių savo repertuaro dainų, išpildomų mišraus choro, mišraus choro su kanklių orkestru ir solistais, moterų choro su kanklių orkestru ir soliste J. Kristolaityte, vyrų choro ir mišraus dueto. Plokšteles gamina "RCA Victor" firma.

Albumo kaina yra \$10.00, bet visiems užsisakiusiems iš anksto iki spalio mėn. 15 d. daroma nuolaida — su persiuntimo išlaidomis albumas, kuri puošia dail. V. Raulinaičio viršelis, ansamblio ir dirigento A. Mikulskio nuotraukos, siunčiamas tik už \$9.00.

Norintieji pasinaudoti šia nuolaida prašomi užpildyti pridedamą atkarpą ir pasiųsti šiuo adresu:

Čiurlonio Ansambliis
c/o Mr. J. Nasvytis
771 E. 91 St.
Cleveland 8, Ohio, U.S.A.

Prašome čekius ar pašto perlaides vardinai: ČIURLIONIS ENSEMBLE. Šiomis sąlygomis albumas siunčiamas tik JAV ir Kanadoje.

Visas įmones ir organizacijas ar pavienius asmenis, kurie būtų suinteresuoti ansamblio plokštelių platinimu visuose kraštuose, dėl informacijų prašome kreiptis tuo pačiu adresu.

Prašau nusiųsi _____ Čiurlonio ansamblio plokštelių albumą(s)
Vardas ir pavardė _____
Tikslus adresas: _____
Pridedu \$ _____ [pašto perlaide (money order), čekiu]
Parašas _____

STUDENTU ŽODIS

Nr. 11

Redaguoja: K. Ostrauskas, R. Mieželis ir Vyt. Kavolis. • Red. adresas: Mr. Vyt. Kavolis, 106 Wm. James Hall, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Nr. 11

Per žaliąją sieną

Viena iš pavojingusių šių dienų apraiškų yra tendencija tarp žmogaus ir žmogaus, tarp jo ir kito pažiūrų, tarp tikėjimų praversti nepaprastai, ideologinių sargų kontroliuojamas sienas, ir nustatyti jas mutinimis, kuriose tik vienos tegali vykti legalus apsisprendimas idėjomis, legalus žmogiškas bendravimas. Bet mutinė nėra vieta brolybei ir draugiškumui; ji neprileidžia nuširdaus santykio; ji sterilizuoja mintį ir širdį.

Mums atrodo, kad pralaužti šias užvaras tarp žmonių, per žaliąją sieną prasimušti su žmogiškąja ir idėjine kontrabanda, kad vieni kitus geriau suprastume — yra svarbus, pastangų visai vertas, uždavinys. Mums šiurpus tasai sustingimas dvasioje, kuris verčia įsprauti vieni kitus, kategorijas, patiems savose kategorijose užsimūryti, kaip vėžiui po savo kiautu ir čia, vien sau ir saviškiams, darbuotis, kitus gi laikant "liaudies priešiniais".

Nesvarbu, kad mes bendradarbiaujame liberalų spaudoje ar sakome prakalbas ateitininkų suvažiavimuose. Nesvarbu, ar mes ateityje rašysime liberalams, ar kalbėsime ateitininkams. Daug svarbiau, kad neužvertume durų savo pačių galiai kisti, priimti ir paskleisti įtakas, augti savyje. Daug svarbiau, negu kad ištikimybė savo organizacijai, ideologijai ar religijai, yra likti ištikimi sau pačiam, ir niekada, kokius reikalavimus gyvenimas ar kuris kitas tironas statytų, neišduoti savojo tikėjimo. Jis gi kinta; menkas žmogus, kuris, penktoje klasėje priėmęs kokią tiesą, gali likti jai nepakeičiamai ištikimas visą gyvenimą. Jinai jam tetarauja nuo gyvenimo izoliuotis, ir jis, galėjęs būti kūrėju, palieka mutininku.

Todėl ir norime pamiršti užvaras — tas sustingusias kategorijas, kurios mus skiria daug griežčiau, kaip mūsų vidinės pažiūros. Trokštame sutirpdyti žodines užvaras ir paduoti vieni kitiems ranką, kad tarpusavyje pasikeistume idėjinėmis baktėrijomis, kad, vienas kitą apkūrė, geriau suprastume ir nuširdiau pagerbtume. Nebijome apsikrėsti; bijome sustingti savo dabartinėse pozicijose ir sušalti savo pačių dogmose.

Lietuvių akademikų keliu

K. KUDŽMA

Su klausimais kreipėmės į Kęstutį Kudžmą, naująjį Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininką. Su atsakymais pristatome jį skaitančiajai studentijai. Red.

Pačiam teko dalyvauti tiek studentų suvažiavime, tiek studentų ateitininkų vasaros stovykloje-suvažiavime. Kokie puolė dėmesin skirtumai organizacijose?

— Taip, turėjau progos bent trumpam laikui ištrūkti iš New Yorko kasdieninės aplinkos — dalyvauti ir LSS JAV suvažiavime Chicago ir SAS vasaros stovykloje-suvažiavime Kennebunk Port, Maine. Tai, žinoma, mano finansinius išteklius gerokai apkarpė, bet dėl to galėtis netenka? stovyklose pasisemtas dvasinis turtas žymiai persėrė ekonominis nuostolius.

Savo atsakymuose į kolegos klausimus bei pastebėjimus neatstovausiu jokios grupės. Tai bus mano asmeninės mintys.

Per dvi suvažiavimo dienas Chicago buvo nuveikta gana daug. Sąjungos organizaciniai reikalai buvo susikrovę. Gi jie svarbūs ir neatidėtinai. Tai aiškiai byloja apie mūsų veiklos turinį — jis svarus. Dviejų dienų vargu ar būtų pakakę vien tik organizaciniams klausimams giliau apspręsti. Vis dėlto Centro Valdyba gerai padarė, apkarpymą šių reikalų gvildinimo laiką iki minimumo ir įterpdama studijinio pobūdžio punktą. Jei ne tos paskaitos, nors ir tik išviršiniai padiskutuotos, bet temomis gyvai aktyvios mūsų akademiniuose sluogsiuose, suvažiavimas vargiai būtų patraukęs virš šimto dalyvių, vargiai būtų susilaukęs jų gyvesnio aktyvumo.

SAS stovykloje darbo mintis nebuvo apleistą. Ten irgi buvo nagrinėjami panašūs pobūdžio dalykai. Tačiau savaitė suteikia žymiai daugiau galimybių, negu dvi dienos. Ten buvo progos pa-

sigilinti lietuviškuosiuose reikaluose, religinėje srityje, akademiko visuomeninėje veikloje — SAS rėmuose, LSS JAV darbe, tarptautiniam bendradarbiavime, neišskiriant ir formuojamos Baltų Studentų Federacijos. Būvo paliesta ir lietuviškoji spauda bei teatras. Si universitetinio pobūdžio programa gerai suplanuotos dienotvarkės rėmuose paliko pakankamai laiko kitiems punktam — įvairiems vakarams, konkursams, sportui ir laisvalaikui.

Pats SAS stovyklos organizavimas parodė didesnio efekto, negu suvažiavimo rengimas Chicago. Gausesnis organizatorių būrys, jų uoliesnis pasinešimas darban, pusėtina suaugusiųjų parama, gyvesnis interesas ir palankesnės sąlygos gerokai palengvino stovyklos rengimo našumą.

— Kas pastebėtina suvažiavimų nuotakose, dalyvių dvasiniam turinį?

— Pasireiškė skirtumai ir susibūrimų nuotakose. Vienas iš ryškiausių akstinių tokiems skirtumams tai pats suvažiavimų pobūdis. Chicago suvažiavimas beveik išimtinai darbu, nesitiekdami daug pramogų; gi vykdami j Kennebunk Port ne vienas pabrėžė poilsio ir "atsigavimo" reikalą. Stovykloje ir jai buvo atkreipta pakankamai dėmesio. Tam daug lengvatos suteikė ir pati stovyklos aplinka — toli nuo miesto garsų, į pajūrį — keletos minučių kelias, didesnė programos dalis gamtoje. Panašūs patogumai Chicagoje neįmanomi.

Pats stovyklautojų tarpusavio ryšys — daug tampa. Atrodo, jog ideologiniam sambūry pasireiškia daugiau šilumos. Čia įnašą padaro ne tik artimesnės asmeninės pažintys, bet ir tradicijos bei bendri reikalai, visiems labai artimi, turi vienijančio elemento. Dėka to dvi dienų bendros nuotakos dažnai spontaniškai pasireiškia.

Būčiau neteisus, jei nepastebčiau suvažiavusiųjų nuotakos pakilimo ir Chicagoje. Čia nuotakos skaidrumą gerokai aptamsino nuomoninių skirtumai, pastebėta kovos dvasia, nors ir apvaldyta, įtempto darbo atmosfera ir kiek slejianti fizinė aplinka. Vis dėlto, manau, niekas iš suvažiavimo neišvyko visiškai nusivylęs ar nepatenkintas. Turėjome įvairių vandenų, radome daug bendros kalbos ir pasireiškė sugyvenimas. Jei kas dvasinio pakilimo nepastebėjo, tai tik darbo įtampai galėtų priekaištauti.

I Chicago ir Kennebunk Port suvažiavimams su tikslais, savyje turinčiais nemažą bendrą bruožą — tautiškumą, akademiškumą, organizacinius klausimus ir t.t. — todėl ir susibūrimų dalyvių dvasiniam turinį glėdijo daug panašumo. Apie skirtumus galime spręsti iš atskirų organizacijų siekių, veiklos programų bei jų vidinių ypatybių, nes šie faktoriai žymia dalimi aprėžia narių mintis.

— Ar vertėtų iš to padaryti kokių nors išvadų?

LSS JAV organizacinė prasmė yra apjungusi visą Amerikos lietuvių studentiją. Ši organizacija kelia bendras gaires studijuojančio jaunimo veiklai. Sąjunga nebūtinai turi patenkinti kiekvieno akademiko polinkius — tai neįmanoma. Įvairūs kiti sambūriai, organizacijos (ideologinės, ar ne) taip pat turi subūrę gausius studentijos skaičius. Šios grupės daugumą skirtingos savų pobūdžių, savos veiklos apimtinių — tai natūralu. Tačiau visų akademinių grupių siekiuose yra bendro elemento, kuris ryškiai atsispindi ir LSS JAV rėmuose. Faktiniai šiai organizacijai priklauso ne todėl, kad studijuojame, bet todėl, kad turime bendrą siekimą lietuvių akademiko kelyje. Tarp organizacinių nesutarimų kai kuriuose klausimuose, jei tai pasitaiko, ar pažiūrų skirtumai neturi pastoti kelio bendrųjų akademinių reikalų vystymui Lietuvių Studentų Sąjungoje. Būtu labai pageidautinas reiškinys, ir S-ga to turėtų aktyviai siekti, kad atskiros akademinės organizacijos padarytų savo įnašą jos veikloje. Ne tarpusavio kovos sekla, visomis priemonėmis šalintina iš S-gos dirvos, bet visų glaudesnis bendradarbiavimas, stipriai paremtas geravlia ir vienybės mintimi, giliau įprasminis ir palengvins mūsų bendrus siekius.

— Kokius iš artimiausių studentų ateitininkų planų kolega ryšius išduoti skaitančiajai studentijai?

Dvejos studijų dienos Kaledų atostogų metu — vienos New Yorko gruodžio 30-31, kitos vienos iš vidurinės JAV srities centrų — glūdi tarp artimiausių aktualijų SAS veiklos punkty šio semestro metu.

— Ką, kolega, galėtum pastebėti apie Latvių Studentų Pasaulinės Sąjungos kongresą?

Kongresas buvo pradėtas ilgoomis maldomis, giesmėmis ir religine prakalba. Sveikinimų susilaukta beveik iš visų kontinentų, iš įvairių susibūrimų. Vien šis punktas užėmė virš valandos laiko. Kongreso dvasia — kantri įtempto darbo atmosfera. Nuotaika — gana šalta. Mūsų susibūrimai broliams latviams, manau, daug geriau patiktų.

Pavojingasis visuomeniškumas

VYT. KAVOLIS

Iš vieno gero bičiulio (tikiau — kad jis ir po šio rašto nenustos geru būti!) gavau glėbį kruopščiai išrašytų minčių, kurių, galbūt, nebus svetimos ir, kai kuriems kitiems bičiuliams. Jis aiškina, kodėl nepriimamas pasiūlytų pareigų. Jis randa, kad pareigų priėmimas sugriautų jo asmenybės aristotelišką harmoniją, nes verstų nederamai pasinėti į visuomeniškumą. Bet kur nederamai pasinėti jau negerei. Jo idealas — tarnauti žmonijai per savo profesinę sritį (irgi, turbūt, per daug nepasineriant), ir visuomeniškumą laikyti užpekyje, "tarp kitko".

Visuomeniškumas, kaip matome, darosi pavojingas. Jis išmūša žmogų iš aristoteliškos lygsvarės. Ir sekami mūsų visuomeninį gyvenimą, tikrai galime pastebėti, kaip išmūšti iš bet kokios lygsvarės yra tie, kurie pradeda polemizuoti spaudoje su politiniais priešiniais ar atskilusiais partiniais draugais. Iškilęsi asmenys yra jau apkaltinti visais įstatymų žinomais nusikaltimais, išskyrus savidystę! — Tačiau polemizavimas dar nėra visuomeniškumas, ir kas nenori tokiu būdu išduoti Aristotelio vilkams, gali nepolemizuoti, o dirbti.

Jeigu visuomeniškumą suprantame, kaip darbą, kurio naudą ir reikalingumą pripažįstame (kitoks visuomeniškumas nėra žaismas, bet žaismas irgi naudojimas nesubrendusiems žmonėms, kurie tik per žaisimą išmoksta dirbti) — tada, pasirodo, ir darbas kenkia aristoteliškam balansui. Jis neleidžia ramiai miegoti. Šitaip klasiškai subalansuota asmenybė, ypatingai jeigu ji dar priklauso graikiškom korporacijom universitetė ir yra pasiryžusi priklaustyti kitų panašiom ir lygiai dykduojančiom nuobodžiaujančių nulių organizacijom vėliau — darbą visuomeniškai laikyti laisvalaikio pramoga. Labai malonia, be abejo, jeigu jinai apsiriboję demagoginių prakalbų sakymu ir rinkimais, kuriuose veikėjo pramatyti ir iš užpakalio pastūmėti kandidatai šimtaprocentiškai praelina, ir net truputį nūdinga sava "partijai". Bet šioji veikla neturi teisės paliesti jo asmenybės vidinės šventyklos, kurioje ant paauguoto pagalvio sėdi ir mirkčioja dievaitis Aristotelis.

Kodėl, šiuo atveju, nepažvelgus sau į žydus akis ir neprisi pažinus, kad savišėlė ir savotiš-

ir trečiąją dieną — ekskursija po Bostoną.

Punktualumo klausimas — panašus į mūsiškį: valanda šen ar ten. Tai mums, žinoma, menka pamoka. I ką galėtume atkreipti dėmesį — tai profesorių aktyvumas studentiškoje veikloje. Ir šiemetinės Latvių Studentų savaitės akte, ir kongrese Bostone nemažas jų skaičius aktyviai dalyvavo.

Kongresas buvo pradėtas ilgokomis maldomis, giesmėmis ir religine prakalba. Sveikinimų susilaukta beveik iš visų kontinentų, iš įvairių susibūrimų. Vien šis punktas užėmė virš valandos laiko.

Kongreso dvasia — kantri įtempto darbo atmosfera. Nuotaika — gana šalta. Mūsų susibūrimai broliams latviams, manau, daug geriau patiktų.

Kodėl žaismo malonumas, kaip jaunų kačiukų, valdo tokio žmogaus gyvenimą? Jis priima visą, ką bendruomenė jam gali duoti (o ji yra jam davusi visą, kas jis yra, ir daugiau: kuo jis galėtų būti, bet dėl tingumo nėra). Jis priima — ir tuo pasaka baigiasi. Jis visa paskandina savyje. Nelieka nė pėdsako, kad būtų idėjų, vargo, ryžto ir jaunystės — lieka vien storplivis fotelėje.

Kodėl neprisi pažinti, kad nestengiamas nieko kitam duoti ir jį bendruomenę težiūrima, kaip citrina, kurią galima išspausti ir numesti, kad "asmenybė būtų harmoniška"? Kodėl neprisi pažįstama prie plėšraus ir egoistiško žvėries psichologijos? Tik jis vienas savo asmenybės, jei taip ją galima pavadinti, šandien begali įkūnyti bet kokią harmoniją. Tik gyvulys yra harmoningas ir ramus, nes jo širdis plaukioja jo paties taukuose ir neišsėna pasizvalgyti, kas su kitais darosi.

Aristoteliška asmenybė prie šių dalykų neprisi pažįsta. Jinai tvirtina norinti žmonijai tarnauti per savo mokslą. Humanitarai, diplomatai ir pan. svieto pamaivos, jos nuomone, visai lengvai gali pripažinti visuomeniškumui primatą: tai jų profesija ir, be to, jie nieko kito neverti. Bet "mokslininkas" žmonijai tarnauja per savo "mokslą". Jis turi save jam dedikuoti.

Humanitaras ir socialinis mokslininkas irgi turi savo profesinę sritį: vienas literatūros tyrinėjimą ir kritiką, kitas bendruomenės sarangos analizę, trečias asmenybės susidarymą ir jos klyskelius. Tai nėra visuomeninis, o profesinis darbas. Jeigu modernus sociologas parasytų nors vieną tikrai profesinį straipsnį lietuviškoj spaudoje, tai ant vienos rankos pirštų būtų galima suskaičiuoti skaitytojus, kurie jį aptiktai ir suprastų. (Tokių straipsnių nėra spausdinama). Negamtos mokslų specialistai turi tokį pat norą ir tokią pat teisę (ir ne daugiau laiko) ko nors savo srityse atsiekti, kaip inžinieriai ar chemikės.

Visuomeninės pareigos yra tai, kas išplaukia iš žmogaus viršprofesinio susipratimo, iš jo sąžinės. Kiekvienas turi lygias pareigas, kiekvienas turi lygią laisvę jas suprasti ir priimti. Mes vis norėtume pasinaudoti liuksu — laisve daryti tik tai, ką norime. Bet yra per daug darbų, kurie turi būti atlikti, ir kurių nebus, jeigu savo rankomis jų neatliksime. Mes nesijaučiame turį teisės šia laisve pasinaudoti. Tolimieji Kvadratai mums šiandien iškalbingiau atskleidžia tiesą, negu visos filosofų knygos drauge ir kiekvienai atskirai.

Savo idealų mums nereikia įieškoti aristokratiškoje senovės Graikijoje. Jų yra mūsų tautinio atgimimo gaidynėje. Mums reikia į anas dienas atsiakiaučių pilkųjų didvyrių, o ne filosofinių ar kitokio plauko egoistų. Mums reikia, ir visados reikės, kudirų, valžgantų, šliupų... Žmonių, kurių jėgos ištrykštų iš jų asmeninio kauto, kurių mintys iš savęs išskeltų kibirkštį ir uždegtų dykumą, kurios pamažu, bet tikrai užsiviespatuotų jų draugų dvasioje.

Tik mes patys galime parodyti lietuviškąjį kelią savo jaunes-

niems bičiuliams ir tik savo pavyzdžiu — nuolatinu ir nenuilstamu pavyzdžiumu — galime juos paskatinti tuo keliu su mumis drauge eiti, kol išauš rytas, į kurį visa savo širdimi vėžiame.

Vienoms kartoms yra skirta sudegti, kad kitos iš jų pelenų pasisemtų gyvybės ir pražystų. Kitoms lemta pavidėti taikų ir turtingą praėjusių kartų palikimą — ir tada jos gali didžiuliu savo kūrybingumu, savo išbaigtomis ir laimingomis asmenybėmis. Mes priklausome pirmajai. Tokiu gyvename laiku, kad, kaip besispartume, tam tikra prasme paliksime jo aukomis. Prasmingiau yra sąmoningai pasiaukoti, negu būti neasmeninių jėgų paaukotam — be tikslo ir be minties — ant laužo, iš kurio pelenų net pati mizėriausia ateities karta stiprybės nepasisems.

Kad visuomeninis darbas pareikalauja pamiršti kai kada save iš tu, kurie turi pakankamai rimties šiandien mūsų situaciją suvokti, kaltė išimtinai tos, anot irgi nukentėtų.

Studijų dienos

Studentijos gyvenime lapkričio mėnesį laukiami dideli įvykiai: Clevelande, lapkr. 27-29 d. rengiamos pirmosios Amerikoje Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos. Eksperimentas parodys, ar mes suinteresuoti patys apie savo problemas išsiklausti ir mums rūpimus klausimus visu mūsų akademiniu rimtumu iškelti.

Studijų dienos turės didžiųjų studentų, anot Arv. Barzduko, šnekalų lūpomis apžvelgti visą mūsų kelią nuo išsiklaidymo su lietuvių tautos kamieniu iki dabartinių bandymų įsiterinti į Amerikos akademinę bendruomenę. Yra pramatyti keturi atžvilgiai, kuriais studijų dienų dalyviams bus patiekta minčių. Psichologiniu atžvilgiu yra pažadėjęs kalbėti Ant. Sužiedėlis iš Washingtono. Sociologine tema kalbės Vyt. Kavolis iš Harvardo universiteto. Šios temos turės paliesti mūsų asmenybės bei visuomeniškumo bruožus, jų trūkumus, ir bandyti surasti vieną kitą formą, kuria turties studentija galėtų suderinti savo reikimąsi lietuviškojoje ir amerikietiškoje bendruomenėje, šeimose ir organizacijose, išoriskai ir viduje.

Kultūrinį atžvilgį numatoma paliesti dviejų asmenų debato pavidalu. Šiuo metu tėra gautas sutikimas iš K. Ostrausko (Pennsilvanijos univ. Philadelphia). Politinėje srityje išminties perlų pabers visą eilę kolegų Oksfordo stiliaus diskusijų forma. Kalbėtojai bus kilę iš įvairių vietų ir atstovaus įvairias pažiūras. Šių diskusijų moderatorium yra sutikęs būti V. Adamkavičius. Likusioji programos dalis paaiškins kiek vėliau.

Studijų dienas techniškai tvarko Clevelando skyrius, vadovaujamas P. Jogos. Darbotvarkę paruošė Centro Valdyba. Galvojama rytinių pažiūrų studentams, vykstantiems į studijų dienas, pasamdyti patogų autobūsa.

Studijų dienų metu bus surengtas studentiškas vakaras dalyviams ir viešas iškilmingas uždaramasis aktas. Manoma, kad studijų dienos bus kviečiamas dalyvauti ir neakademinis jaunimas.

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Liet. Stud. S-gos New Yorko skyrius išsitrino naują valdybą. Ją sudaro J. Ulėnas, Staponavičius ir Kaminskas. Į revizijos komisiją išrinkti Kulpačičius, Petrikas ir Mačiūnaitis.

• S. Šimoliūnas Detroito Lietuvių Kultūros Klube, prie Tarpautinio Instituto, skaitė paskaitą tema "Bendra šiandieninė filosofijos apžvalga".

• Urbanos Liet. Studentų Draugija naujon valdybon išrinko: Vyt. Germaną, Br. Budginą ir Danutę Dirvianskytę. Urbanai dabar studijuoja apie 60 lietuvių studentų, jų tarpe 5 siekių augstesniųjų laipsnių.

• Detroito studentai taip pat išsitrino naują skyriaus valdybą. Jon pateko: Saulius Šimoliūnas, A. Melnikas, A. Šimoliūnas, D. Racevičiūtė ir L. Griškelytė.

• Los Angeles, be jaunesniųjų studentų, augštojo mokslo siekia taip pat ir nemažas būrys vyresnės kartos trektinių: pp. Šeštakai, J. Vitėnas, S. Misiūnienė, V. Tāmulaitis ir kt. Nese-

K. Binkio, sušukuotos kompanijos, kuri užsirašina savo asmenybei suvalgyti saldinių dėžučių ir, kad 'kas nepaleistų jos laisvėn, ant jos užsisėda. Tai žmonės, visad briliantiškai išgėrimuose bei prie automobilio vairo.

O jų tarnavimas žmonijai (tais atvejais, kada prisiverčiama) pasibaigia tuo, kad žmogus, paaugojęs visą gyvenimą šiam "tarnavimui", pagaliau išranda hidrogeninę bombą, kurią žmonija ir sunaikina. Tuo, galbūt, jina išgelbstima, kiekvieno atveju, nuo tokių jos tarnų, kurie nori tarnauti, nuo jos atidžiai atsibodami, ir pasitarnauja, šugalvodami dalykus, kurių socialinės reikšmės (kaip tik dėl to atsibojimo) patys nesupranta ir nesugeba sukontroliuoti. Žmonija verta apsaugojimo nuo tokių jos herojų, bet jos sunaikinimas, kurį tokie herojai padarė nesunkiai įmanomu, yra, mūsų akimis, šiuo tarpu dar kiek per radikalus sprendimas. Ypač turint galvoj nemirštamus rimties šiandien mūsų situaciją suvokti, kaltė išimtinai tos, anot irgi nukentėtų.

Studentijos gyvenime lapkričio mėnesį laukiami dideli įvykiai: Clevelande, lapkr. 27-29 d. rengiamos pirmosios Amerikoje Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos. Eksperimentas parodys, ar mes suinteresuoti patys apie savo problemas išsiklausti ir mums rūpimus klausimus visu mūsų akademiniu rimtumu iškelti.

Studijų dienos turės didžiųjų studentų, anot Arv. Barzduko, šnekalų lūpomis apžvelgti visą mūsų kelią nuo išsiklaidymo su lietuvių tautos kamieniu iki dabartinių bandymų įsiterinti į Amerikos akademinę bendruomenę. Yra pramatyti keturi atžvilgiai, kuriais studijų dienų dalyviams bus patiekta minčių. Psichologiniu atžvilgiu yra pažadėjęs kalbėti Ant. Sužiedėlis iš Washingtono. Sociologine tema kalbės Vyt. Kavolis iš Harvardo universiteto. Šios temos turės paliesti mūsų asmenybės bei visuomeniškumo bruožus, jų trūkumus, ir bandyti surasti vieną kitą formą, kuria turties studentija galėtų suderinti savo reikimąsi lietuviškojoje ir amerikietiškoje bendruomenėje, šeimose ir organizacijose, išoriskai ir viduje.

Kultūrinį atžvilgį numatoma paliesti dviejų asmenų debato pavidalu. Šiuo metu tėra gautas sutikimas iš K. Ostrausko (Pennsilvanijos univ. Philadelphia). Politinėje srityje išminties perlų pabers visą eilę kolegų Oksfordo stiliaus diskusijų forma. Kalbėtojai bus kilę iš įvairių vietų ir atstovaus įvairias pažiūras. Šių diskusijų moderatorium yra sutikęs būti V. Adamkavičius. Likusioji programos dalis paaiškins kiek vėliau.

Studijų dienas techniškai tvarko Clevelando skyrius, vadovaujamas P. Jogos. Darbotvarkę paruošė Centro Valdyba. Galvojama rytinių pažiūrų studentams, vykstantiems į studijų dienas, pasamdyti patogų autobūsa.

Studijų dienų metu bus surengtas studentiškas vakaras dalyviams ir viešas iškilmingas uždaramasis aktas. Manoma, kad studijų dienos bus kviečiamas dalyvauti ir neakademinis jaunimas.

Studentijos gyvenime lapkričio mėnesį laukiami dideli įvykiai: Clevelande, lapkr. 27-29 d. rengiamos pirmosios Amerikoje Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos. Eksperimentas parodys, ar mes suinteresuoti patys apie savo problemas išsiklausti ir mums rūpimus klausimus visu mūsų akademiniu rimtumu iškelti.

Studijų dienos turės didžiųjų studentų, anot Arv. Barzduko, šnekalų lūpomis apžvelgti visą mūsų kelią nuo išsiklaidymo su lietuvių tautos kamieniu iki dabartinių bandymų įsiterinti į Amerikos akademinę bendruomenę. Yra pramatyti keturi atžvilgiai, kuriais studijų dienų dalyviams bus patiekta minčių. Psichologiniu atžvilgiu yra pažadėjęs kalbėti Ant. Sužiedėlis iš Washingtono. Sociologine tema kalbės Vyt. Kavolis iš Harvardo universiteto. Šios temos turės paliesti mūsų asmenybės bei visuomeniškumo bruožus, jų trūkumus, ir bandyti surasti vieną kitą formą, kuria turties studentija galėtų suderinti savo reikimąsi lietuviškojoje ir amerikietiškoje bendruomenėje, šeimose ir organizacijose, išoriskai ir viduje.

Kultūrinį atžvilgį numatoma paliesti dviejų asmenų debato pavidalu. Šiuo metu tėra gautas sutikimas iš K. Ostrausko (Pennsilvanijos univ. Philadelphia). Politinėje srityje išminties perlų pabers visą eilę kolegų Oksfordo stiliaus diskusijų forma. Kalbėtojai bus kilę iš įvairių vietų ir atstovaus įvairias pažiūras. Šių diskusijų moderatorium yra sutikęs būti V. Adamkavičius. Likusioji programos dalis paaiškins kiek vėliau.

Studijų dienas techniškai tvarko Clevelando skyrius, vadovaujamas P. Jogos. Darbotvarkę paruošė Centro Valdyba. Galvojama rytinių pažiūrų studentams, vykstantiems į studijų dienas, pasamdyti patogų autobūsa.

(Perkelta į 5-tą pusl.)

Sveikata Ar pažįsti skausmą?

Tikime, kad mes žinome, kas yra skausmas, nes visi esame jį patyrę. Bet tikrai kalbant, skausmas yra labai keistas jausmas, kurį ne taip jau lengva suprasti. Patikrinkite savo žinojimą ir palyginkite jį su mokslo žinojimu. Galbūt, išdava Jus nustebins ir bus naudinga.

Tai yra įsivaizdavimas, jeigu tikima, kad naktį skausmai sunkiai pakenčiami.

Klaidinga. Skaudus rankos riešas (čiurna) tikrai gali daugiau skaudėti apie trečią valandą ryto. Kūno deguonies lygiui nukritus, nervai pasidaro jautresni. Be to, stiprus skausmas naktį daugiau jaučiamas, nes nieko nėra, kas galėtų nukreipti ligonio dėmesį.

Skausmai gali užmušti.

Teisingai. Labai retai, tačiau galimas dalykas. Staigus stiprus skausmas arba ilgą laiką trunkanti kankinimai dėl visiško nusilpimo arba nervų priepuolio gali būti mirtini.

Moterys geriau pakelia skausmus, kaip vyrai.

Teisingai. Beveik kiekvienas gydytojas arba chirurgas gali pranešti, kad moterys geriau pakelia skausmus ir mažiau skundžiasi, negu vyrai.

Vėžį visada galima pažinti iš įspėjimų skausmų.

Klaidinga. Gydytojai norėtų, kad taip būtų. Bet vėžio skausmai prasideda tik tada, kada auglys sutinka nervų audinius. Kartais tai gali įvykti ligos pradžioje — arba labai vėliau. Kiek tai liečia vėžį, džiova arba širdies ligas, negalima pasitikėti skausmais. Kiekvienas skausmas, kiekvienas sutinimas, kurį negalima išaiškinti aiškiu sužiedimu arba liga, ir trunkas daugiau kaip savaitę, turi būti gydytojo patikrintas.

Kovoje su skausmais karšti ir šalti kompresai vienodai veikia.

Klaidinga. Jie siekia visiškai priešingų tikslų. Šaltus (ledo) kompresus reikia anksti ir tada naudoti, kada norima išvengti sutinimo. "Liekanų produktai", susirinkę sutinusioje vietoje, spaudžia nervų galus ir sukelia skausmus. Bet išnykus sutinimui, reikia naudoti šiltus kompresus. Šiluma surenka kraują šioje vietoje ir įgalina skausmingus "liekanų produktus" nutekėti. Todėl akies mėlynėi pirmiausia naudojama šalti kompresai, jei akis sutinusi, o vėliau šilti kompresai. Bet pilvo skausmams, be gydytojo žinios, negalima naudoti nei šaltų nei šiltų kompresų.

Skausmas mažina skausmus.

Teisingai. Todėl pirštą nusidėginus kandoma sau į lūpas. Lūpų skausmo impulsai (akstinai) trūkdo ir nutraukia pojūčius, ateinančius iš piršto. Tai yra tik laikinis palengvinimas; bet vaikui susižėdus keli, reikia keli aprišti ir stipriai trinti vieną jo ranką. Nukreipus vaiko dėmesį, jis mažiau jaučia skausmą.

Skausmas užmiršamas, o džiaugsmas atsimenamas.

Teisingai. Tai tinka žmonių daugumai, išskyrus keletą nepatenkintų, kurie jaučia malonumą kalbėti apie savo nelaimingą likimą. Akuseriai tai įskaita naujiena. Jis pažįsta tas motinas, kurios gimdyvių salėje prisiekia niekuomet daugiau neturėsiančios vaikų ir jau po metų iš džiaugsmo spindinčių veidų vėl nėščios sėdi jo laukiamajame kambaryje.

Skausmai, tuojau jaučiami po nelaimingo atsitikimo, būna maži.

Teisingai. Staigus ir didelis sužiedimas sukelia smūgio būklę, mažinančią jautrumą. Nuovargis gulėti lovoje su lūžusia koja gali būti nemalonesnis, kaip tas skausmas, kuris tuojau buvo jaučiamas kojai lūžus.

Kada skilvis tuščias, skausmai būna didesni.

Teisingai. Viskas, kas prisideda mūsų gerai savijautai (sveikatai) sumažinti, didina skausmingumą. Pasitenkinimo ir geros savijautos jausmas labai daug padeda skausmams sumažinti. Antra yertus, skausmų baimė sukelia padidėjusį neįtikumą, įtemptą nuotaiką ir nervų pakrikimą.

Hipnozo metu jaučiamas skausmas, bet jis vėliau neatsimamas.

Klaidinga. Hipnozas apmarija (atbukina) smegenų nervų centrų, kurie pirmieji registruoja skausmą. Taigi čia nėra jokios apgaules, nes hipnozas tam tikromis sąlygomis tikrai gali panaikinti skausmo jausmą. Jeigu hipnozo metu neįsivaizduojamas skausmas ir vėliau galima jo neatsiminti.

Oras turi įtakos skausmo jausmui.

Teisingai. Orui keičiantis jaučiamos nuospaudos. Oro spaudimo svyravimai keičia kūno paviršiaus temperatūrą, kas vėl veikia nervų audinius.

Galima praprasti prie skausmų.

Klaidinga. Galima padidinti

toleranciją (pakantą) ir išmokyti ramiai laukti būsimų skausmų arba sutikti trumpai trunkančius skausmus, bet ilgai trunkančius skausmus mažina atsparumą.

Kas niekad nepažino skausmo tas ir džiaugsmą negalės tikrai pajusti.

Klaidinga. Fizinis skausmas, priešingai gyvenimo vargams, rūpesčiams ir nepatogumams, yra nereikalingas. Psichologai laiko laisvę nuo skausmų, kaip sąlygą normaliems asmenims būti linksmiems ir patenkintiems. Išaiškinta, kad ilgai trunkančius skausmus gali paversti giedrą, išlygintą asmenybę nuolat besiskundžiančiu neurotiką.

Nukreipiant dėmesį, galima skausmus sumažinti.

Teisingai. Tai yra vienas geriausių būdų, kuris gali būti priimtas greta tinkamų medicininių priemonių. Smegenys yra panašios skirstomajai lentai. Jei asmuo sužeistas — skausmo lėtelės atstoja laidus. Bet koks skirstomosios lentos nukreipimas taip pat paskatina veikti pojūčių sujungimus. Bandymais nustatyta, kad didelio varpo garšai gali padidinti bandomojo asmens momentalią skausmo toleranciją iki 40%.

Skausmai jaučiami ten, iš kur jie kyla.

Klaidinga. Peties skausmai gali kilti dėl tulžies pūslės. Tam tikros plaučių ligos pasireiškia ausų skausmais. Širdies liga gali sukelti kairiosios rankos traukiantį skausmą.

Kada stengiamasi nuslopinti blogą nuotaiką kartais galva skauda.

Vėl turėsime skautų kalendorių

Ateinantiems metams L.S.B. Vadija Toronte ir vėl leidžia kitišų kalendorių — "TAUTA BUDI" vardu. Kalendorius, kurio siemėtinė laida buvo išplatinata gražiu pasisekimu, 1954 metams bus padidintas — per 200 pusl. apimties, gausiai iliustruotas. Turinys numatoma: kalendariumas, trumpa didžiųjų Lietuvos miestų istorija, žinios apie Lietuvą, Lietuvos žemėlapis vaizdais, straipsniai — apie lietuvių laisvės kovas ir apie jų pirmąją pagalbą, juokai, sportas, skautų skyrius, lietuviškųjų įstaigų adresai, valiutos palyginimai.

Teisingai. Kada nuslopinamas stiprus pyktis, kraujas pakyla į galvą. Dėl to išsiplėčia smegenų kraujotaka ir galva skauda. Nors tai nėra labai rekomenduojamas patarimas, bet jeigu nepasitenkinimas išreikšiamas, suduodant pora stiprių smūgių į kojų nors daiktą, manoma, kad nuo to galvos neskaudės.

Iš "Weltwoche" vertė J. S.

DELEGATAMS I VISUOTINI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESA SKIRTI TVARKA

Prasit, pakartotinai skelbiame delegatų į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą skyrimo tvarką.

Centrinės organizacijos, iš kurių sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba (Amerikos Lietuvių Rytų Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara), skiria po 4 delegatus;

ALT Skyriai ir tolygus draugų sąryšiai bei komitetai kolonijose — po 4 delegatus; lietuviškųjų dienraščių redakcijos — po 3 delegatus, o kitų laikraščių — po 1 delegatą; susivienijimų kuopos, organizacijų skyriai, draugijos, klubai ir t.t. — po 1 delegatą nuo kiekvienų 50 narių ar didesnes jų dalies (pav., 140 narių turinti organizacija tokiu būdu skiria 3 delegatus).

Paskirti delegatai turi būti aprūpinti reikiamaiais mandatais, kurių kopijas iš anksto pasiųsti ALT Centriui (1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.).

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks s. m. lapkričio mėn. 27 ir 28 dienomis Chicagoje, Morrisono viešbutyje (Madison ir Clark gatvių kampas).

Laf nelieta nė vienos lietuvių organizacijos, kuri nebūtų Kongrese atstovaujama.

Amerikos Lietuvių Taryba Vykdomasis Komitetas

GRAŽUS ĮSIPAREIGOJIMAS

Siomis diesomis L. E. leidyklai parašė laišką Kazimieras Vičas, gyv. Chicago, Ill., užsakydamas Enciklopediją savo gimtajam miestui. Savo laiške K. Vičas tarp kita ko taip rašo: "Jeigu nepervėlu, aš norėčiau įstoti į tu pirmųjų vyrų (kurie L. E. jau užsisakė) eilę ir sumokėti ant syk už visus toms. Man L. E. nebus reikalinga (esu 66 metų), norėčiau ją paskirti Panevėžio ar miestui ar mokytojų seminarijai, kuriems ji būtų labiau reikalinga. Gal aš toliau galėsiu užrašyti ir kitiems miestams, kaip Klaipėdai, Vilniui ir Kaunui..." K. Vičas yra kilęs nuo Panevėžio, Amerikoje gyvena 50 metų. L. E. leidyklai J. Kapočius, nuoširdžiai dėkodamas gerb. K. Vičiui už nepaprastą prenumėratą, įsipareigoja, kad tik ateis Lietuvos laisvės dienos, Lietuvių Enciklopediją Panevėžiui įteikti.

namojį lentelę ir daug kt. praktiškų informacijų.

Susivienijimai, organizacijos, prekybininkai ir laisvųjų profesijų atstovai kviečiami pasiskelbti šiame kalendoriuje. Kiekvienos vietovės skelbimai, bus atspausdinti skirtingos spalvos popieriuje. Pilno puslapio skelbimo kaina — \$10, o pusės puslapio — \$5. Laiko nedaug — suinteresuotieji kviečiami pasiskelbti, nes "Tauta Budi" kalendorius rinkoje pasirodys s. m. gruodžio mėn. pradžioje. Jo kaina liks ta pati — 50 c.

Kalendorių redaguoja vyresn. sktn. Vyt. Skrinškas ir jūrų sktn. Br. Stundžia. Administratorius yra pasktn. J. Gaizutis, 135 Gorevale Ave., Toronto, Ont., Canada. Šiuo adresu prašoma rašyti visais kalendorių leidžiančiais reikalais.

TAI BENT VASARA...

Postostoginiame "SKAUTŲ AIDE" (Nr. 9) apsiei paberta mūsų skautų šios vasaros stovyklinių įspūdžių. Jiems yra skirtas net 12 pusl. apimties skyrius — "Šios Vasaros Stovyklos".

Gražiai paminimas lietuvių sk. vadovų apsilankymas III-je Boy Scouts of America jamboree, Kalifornijoje.

Svajngai nuteikia Clevelando skautų stovyklą — "Jei po Tėviškės dangum dabar miegotum"... Mielai skaitomi ir kitų vietovių stovyklų aprašymai: Detroito Baltija, Montrealo Reninga, Romuva Laurentian kalnuose, Ant kalno Ramojaus ugnelės žerjio, Omaha Va — Kon — Da, Kanados LB Ont. Apyg. stovykla, Misko prieglobstys... (Haliburton ežero).

Kiekviena stovykla turi savo mielas išgyvenimus, kuriuos ne plunksna negali perduoti. Labai džiugu, kad mūsų skautiškas jaunimas šią vasarą surengė daug stovyklų. Atžalynas išruko iš miesto tvaiko ir gyvenimo smagias dienas tikroje lietuviškoje dvasioje nors ir ne Tėviškės miškų prieglobstyje. Stovyklų aprašymai ir visas "Sk. Aido" Nr. 9 yra gausiai iliustruotas puikiomis stovyklinėmis nuotraukomis.

SKAUTŲ KALEDŲ SENIS RUOSIASI PER ATLANTĄ

L.S.B. Vadija paskelbė visiems skautų vietinams s. m. gruodžio mėn. — KALEDŲ GEROJO DARBELIO mėnesiu Vokietijoje esantiems lietuviams skautams ir skautams paremti. Šiam tikslui visi neuždirbantieji L.S. Brolių nariai aukoja nemaziau 10 c., o uždirbantieji bent po 25 centus.

Draugininkai surinktus pinigų perduoda turtininkams — vietininkams, o pastarieji juos išsiunčia taip, kad Vokietiją pasiektų iki gruodžio 15 d. Piniagai siunčiami LSB Vokietijos Rąjono Vadeivai sktn. Adolfui Venclausui, Hannover, Hegel str. 6, Germany.

Kartu primenama skautams, kad peržiūrėtų savo spintas — gal rastų Vokietijon siųstinų drabužių.

Vykdydami šią talką, mūsų skautai praktiškai įgyvendina savo ketvirtąjį įstatą: — "Skautas draugas savo artimui ir brolii kitam skautui!"

— SKS —

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rikis, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd.

AKADEMINIAME PASAULYJE

(Atkelta iš 4-to pusl.)

• Pittsburgho universiteto lietuvių kambario komitetas buvo sušaukęs veikėjų pasitarimą, kuriame aptarta lešų telkimas studentams paremti. Tam tikslui nutarta surengti koncertą.

• P. Stelingis baigė Santiago universitetą Čilėje ir gavo visuotinės literatūros licencijato laipsnį.

• L. Trečiokas pakviestas asistentu Illinois universitete. Ten pat dirba ir V. Gylis.

• E. Veleckis asistentu So. Kalifornijos universitete, Los Angeles.

• Komp. J. Gaidelis pereinantis mokslo metais baigė New England muzikos konservatoriją ir gavo muzikos magistro laipsnį kompozicijoje.

• Neries Stipendijų Fondo premija už rašinį tema "Mokslo siekiančio lietuviško jaunimo problemos ir jų sprendimas" gavo A. Musteikis ir R. Šomkaitė.

• Kolumbijos universitetas šiais metais pradeda lietuvių kalbos kursą.

• Du sociologijos daktaratai buvo 1952 m. suteikti lietuviams Amerikos universitetuose: kun. K. Gečiui Fordhamo univ. už disertaciją "Sovietų laisvųjų charta" ir kun. K. Širvaidiui Katalikų univ., už disertaciją "Religiniai papročiai Lietuvoje ir jų išlikimas tarp lietuvių išveivų J.A.V." A. Musteikis New Yorko univ. ruošia sociologinę daktaro disertaciją tema "Religinės fluktuacijos Lietuvoje reformacijos laikotarpyje."

• V. Bagdonas šiemet baigė Nebraskos universitetą, įgydamas veterinarijos magistro laipsnį.

• Worcester Valstybinį Mokytojų Koledžą baigė K. Beniukevičius, I. Butkevičius, V. Burokas.

• V. Bacevičius ir C. Bogužas baigė Waterbury koledžą.

• E. Kybartas Chicagoj vedė D. Deksnę.

• "Ateities" redakcijai persitvarkius, dabar ją sudaro V. Grajauskaitė, G. Botyrius, V. Karekaitė.

• A. Korsakaitė šešiose metinėse meno ir dailės varžytinėse, įvykusiose ryšium su Los Angeles apskrities paroda Pomonoje, laimėjo pagyrimą (honorable mention) keramikos srityje.

• Lietuviškos Išlaikymo Studija, savo rūšies seminaras, rengiama Chicagoje spalio, lapkričio ir gruodžio mėn.

• R. Mieželio, LSS JAV centro valdybos sekretoriaus, dabartinis adresas yra: Harvard University, Grad. School of Bus. Adm., Morris Hall B-42, Boston 63, Mass.

* Didžiausią apyvartą ir kartu didžiausią finansinę paramą kino teatrų savininkams padaro automatai įrengti kino teatruose. Jei automatas priklauso kino savininkui, jam priklauso ir visas pelnas. Jei automatas priklauso kuriai bendrovei, kino savininkas gauna tam tikrą apyvartos procentą.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

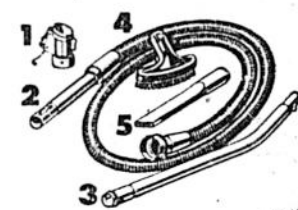
DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Here's your chance to

SAVE \$12⁹⁵

A complete Hoover Cleaning ensemble for the price of the Cleaner alone

Special limited offer...you get this complete set of cleaning tools FREE of extra charge!

Regular Price \$79.95
Special Price if you act now \$66.95

when you buy this new Model 115

HOOVER

TRIPLE-ACTION CLEANER

About Model 115 Hoover

The ideal cleaner for the modern housewife. Lightweight, compact, easiest to use and to store but every inch a Hoover. Has Hoover's famous Triple-Action cleaning principle — it beats, as it sweeps, as it cleans. Gets the deep down grit that other cleaners leave imbedded in the pile. Its gentle vibration gives greater life to your floor coverings, keeps colors fresh and new looking much longer. Cleaning tools easily attached.

About the Cleaning Tools

For all above-the-floor cleaning. Help cut your cleaning time in half. Set includes —
1 Converter for quick, easy attachment of hose and tools.
2 Long lightweight, flexible hose.
3 Extension tube.
4 Brush for cleaning and dusting upholstery, drapes, walls, bare floors.
5 Crevice tool for furniture, radiators, etc.

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave.

EX 1-0911

SENELE BŪTŲ LYG PAKLYDUS

be
savo
telefono

Senelė visuomet būdavo judri; ji nemėgsta sustoti. Ir, tik jos telefono dėka, ji gali būti tokia greita, kokia ji jaučiasi.

Ji tikrai visur atsiranda per telefoną... aplanko draugus... pakalba su suaugusiais sūnumis ir dukterimis... nepraleidžia nei mylimų sūnėnų ir vieno sūnėno sūnaus... tarp jų apsilankymų pas ją.

Jos telefonas daug jai reiškia. Ir, kai mes ne namuose, puikni žinoti, kad ją visuomet galima pasiekti telefonu... dėl visa ko.

Taip... centas nuperka neįkainuojamą patogumą ir malonumą, kai jis nuperka valandą namų telefono naudojimo.

Šis būtinumas yra taksuojamas augščiausiai kaip daugumas liksusai! Jūs mokat 15% federalinių takų už vietinį telefono naudojimą ir už ilgos distancijos šaukimus žemiau 25 c. Yra 25% takų už ilgos distancijos šaukimus, kainuojančius 25 c. dar daugiau.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIS

DINGO SVARBUS SLAPTAS RADAR DOKUMENTAI

Senatorius McCarthy, apsiėmęs sėkėsi praleis su savo žmona ir ketinantis šiuo savaitės atostogauti, bet nepalaido nei 10 dienų ir grįžo į darbą. Grįžo tarybų sovietų šnipų samoklo, kuris pasodino ant kojų krašto apsaugos sekretorių ir karo sekretorių ir visą Washingtono vyriausybę. Iki šiol, kai kurie valdžios pareigūnai vis bandė numoti ranka į McCarthy komunistinės veiklos tyrinėjimus, dėl komunistų ir jų draugų triukšmavimo prieš jį. Bet šis naujas išaiškinimas užtraukė pasmerktą tiems valdžios nariams, kurie bandė atgalia ranka McCarthy naujai iškeliamus patyrimus.

Paaiškėjo pavogimas eilės slapčiausių armijos signalo kodo dokumentų, kurie dingę jau prieš pora metų, ir sakoma, jeigu jie pateko į priešių (Sovietų) nagus) jie pastatytų Ameriką į didžiausią pavojų.

Senatorius McCarthy susėkė komunistų veiklos tinklą Fort Monmouth, N. J., kur signalų korpusas turi savo laboratoriją. Keletas tos laboratorijos civilinių tarnautojų jau paleisti iš pareigų saugumo sumetimais.

Pati armijos vadovybė, savo keliu, pradėjo vesti tyrinėjimus ir krašto apsaugos sekretorių Washingtono susirūpinęs pareiškė, kad tai gali būti praztingas šnipų apspitimas tos įstaigos. Kai kurie tyty dingusių dokumentų yra radaro paslaptys, tai yra pati siela Amerikos apsaugos nuo priešių atominio Amerikos puolimo.

Senatorius McCarthy tardomaj amensy toje laboratorijoje atsisako prisipažinti ar jie buvo kada komunistai. Vienas tardomasis prisipažino turėjęs artimus ryšius su jau nužudytu sovietų šnipu Julium Rosenbergu, kuris yra buvęs tos signalų laboratorijos civiliniu tarnautoju. Du su Rosenbergu byla surišti asmenys, padėję Rosenbergus įkaltinti, dabar sėdi kalėjime, paimti tardymui ką jie žinojo apie Rosenbergų ryšius su radaro paslaptimis.

Skelbiama, kad sovietai naudoja panašius radaro signalus savo pusėje Berlyne, kokie buvo patobulinti ir laikomi paslapyje Amerikos apsaugai.

LAIMEJO MILIONUS

Jievtutė Paulekiūtė, gabių adonų pagalba, laimėjo \$5.500, iš savo garsaus milijonieriaus, Winthrop Rockefeller, sūnų ir jų sūnaus išlaikymui. Ji su sūnu gyveno vos metus laiko, ir šis sulaukus sūnaus jų šeimininkai ryšiai truko. Rockefeller sūnė jos lengvesniu būdu atsisakė, bet ji supanių advokato pagalba gavo didžiausią sumą, kada nors kita moteris Amerikoje tokiomis atvejais gavo.

Jievtutė pasiliks motinos globos, o jos galės jį kada norės. Jievtutė dabar yra 22 metų amžiaus.

Lietuvians būtų daugiau gailės ir malonumo, jeigu ji būtų su savo milijonierium vyrų gražiai šeimyniskai gyvenus ir auginusi šeimą. Jis buvo jos antras augškos kilmės vyras amerikietis, ir su abiem santykiai baigėsi po trumpo gyvenimo.

Dalis fondų kuriausi jai Rockefeller mokes, baigėsi su jos išteikėjimu, bet kitos sumos pasiliks jai iki ji gyvens.

OHIO GUBERNATORIAUS VAIDMUO

Ohio gubernatorius, clevelandietis Frank J. Lausche, paprastų darbininkų ateivių sūnus, ju-

Ispėjimas paklydusiems

EDV. KARNENAS

Būdamas Hot Springs, Arkansasas, pažinau ten gyvenimo sąlydėdžiui pradeisti įsikūrusius ir vasarojančius pasiturinčius lietuvius iš Chicagos, Detroito, Clevelando ir kitur. Dauguma jų politiniais klausimais, ypač kiek tai liečia dabartinę Lietuvos pavergimą, raudonajį rojų Sovietų Sąjungoj, komunistinio pavojo Amerikai ir visam laisvam pasauliui, turi labai savotiškai suformuotą nuomonę.

Mūsų tautiečiai palikę Lietuvą anais tamsiais laikais, prieš I-ą Didįjį karą, vyrai daugiausia vengdami tarnauti caro kariuomenėje, tuo pačiu protestuodami prieš savo tėvynės pavergimą ir rusinimą, laisvoje ir demokratinėje Amerikoje pasiekę gerbūvio, sukūrę lietuviškas organizacijas, gražiai kalbą lietuviškai, — tariai geriau pažįstą dabartinę padėtį Lietuvoje ir Maskvos peršamą komunizmą, negu tie, kurie tik prieš devynis metus iš Lietuvos atvyko ir kurie patys savo kailių patyrę raudonojo rojaus gyvenimą.

Tai vadinami progresyvūs lietuviai, kurie yra ne kas kita, kaip paraudonavę arba visai raudoni Amerikos piliečiai, susibūrę į komunistines lietuvių darbininkų organizacijas, skaito komunistinius laikraščius: Laisvę, Viltį, Liaudies Balsą ir kt., kurie yra įtraukti į priešamerikonių veiksmų sąrašą Washingtono.

Pasigalėjimo jausmas apima širdį besikalbant su jais politiniais ir pasaulėžiūriniais klausimais, matant prieš save žmones, tos pačios tautos, kalbančius tą pačią kalbą, bet galvojančius lietuviškai ir ne amerikietiskai, bet — maskoliškai, į viską žūrinčius iš raudonosios Maskvos taško.

"Is kur toks vienpusiškasis ir siauras galvojimas?" — ne kartą savęs klausiau. Atsakymą duoda jų artimesnis pažinimas. Jie Amerikon atvyko būdami socialrevoliucionierių pažiūrai. Čia matė sunkią darbininkų kovą prieš kapitalizmą dėl geresnio uždabio ir gyvenimo. Po I-jo Didžiojo karo, Rusijoj komunistai įsigalėjęs ir raudonajį rojų sukūrus, bimbos ir pršėikos leido ir leidžia lietuvių kalbą komunistinius laikraščius ir sovietiskais šaltiniais paremtus bei komunistišką pažiūrą persunktas knygas. Jų ligišiol išleista labai daug, gana planingai, visai taip kaip sovietai daro Lietuvoje ir kitur, pradedant nuo Markso ir Engelo, komunistų partijos istorijos, Stalino konstitucijos. Ir progresyvieji Amerikos lietuviai per dvidešimt metų buvo taip maskoliškai nutiekti ir komunistui paruošti, jog ne nuostabu, kad 1940 m., kai raudonoji armija įsiveržė Lietuvon, jie čia trimfavo ir sveikino Nepriklausomą Lietuvos palaidojimą, visai neraudonajį, kad tokiu elgesiu jie tapo tikrosios demokratijos, Amerikos ir savo tautos išdavikai.

Šitokį progresyvių elgesį galima buvo suprasti prieš dešimt metų, kada Nepriklausomos Lietuvos gyvenimas Amerikos lietuvių tarpe buvo klaidingai vaizduojamas arba, kada Roosevelto Amerika buvo Sovietų Sąjungos sąjungininkė prieš Hitlerio Vokietiją. Bet kaip progresyvių lietuvių nepasikeičiančias pažiūras ir tolimesnį išdavikišką elgesį suprasti ir pateisinti šiuo metu, kada ne tik trisdešimt tūkstančių lietuvių, pabėgėlių Amerikoje, yra gyvi liudininkai prieš Maskvos komunizmą ir jo žiauriausią režimą Lietuvoje, bet kada jau visą Ameriką ir visas laisvasis pasaulis žino žiaurią tikrovę raudonajame rojuje? Tiesa, dalis "sūnų ir dukrų palaidūnų" jau susiprato ir grįžo į tikrąjį lietuvišką kelią, dalis svyruoja, dangstosi nuo draugų

ir užsigina priklausą raudonajam lietuvių frontui Amerikoje. Bet dar nemaža jų remia savo tėvynės išdavikus, savo tautos žudikus.

Jeigu jiems lietuviškai apsispręsti nepadėjo dorai galvojančieji tautiečiai, reikia manyti jiems daug padės pagyvėjusi FBI veikla. Paskutiniai areštai Ohio ir kitose valstybėse, jiems paskutinis įspėjimas.

Kaip anais laikais tėvas džiaugėsi sūnaus palaidūno sugrįžimu, taip ir progresyviems grįžusiems į tikrą lietuvišką kelią džiaugsis sveikoji lietuvių visuomenė.

BENDRUOMENES PAREIGONAI BUDI

Ryšium su Liet. Bendruomenės apylinkės vykdomo tautinio solidarumo įrašų rinkimo vaju pradendant spalio 27 d. kiekvieną antradienį ir penktadienį nuo 7 iki 9 val. vak. bus būdima "Dirvos" patalpose: čia bus priimami įnašai, teikiamos informacijos ir kt.

SVEČIAI IS TOLI

Edvardas Baltrušaitis, geologijos inžinierius, su savo žmona Roze Lukoševičiute ir ketvurių vaikų, atvyko atostogų iš vakarų Kanados, Calgary, Alberta provincijoje. Čia jie viešėjo pas Rožės seserį, Elena ir Kenneth Mog, ir pas Karpus. Iš Clevelando išvažiavo į Youngstown, Ohio, žmonos tėviskėn.

Baltrušaitis jau eilę metų dirba Gulf Oil Co., įsiekodamas naftą ir naujų naftos šaltinių. Prieš pora metų jis buvo perkeltas į Kanadą, Calgary miesto apylinkėn, kur jo tyrimais ir nurodymais gręžiamas žemės giliausios skylės įsiekant naftos.

Baltrušaitis kilęs iš Pittsburgho.

KVIECIAMI REMTI WILLIAM J. McDERMOTT

Tiek iš seniau čia gyvenantiems, tiek naujai atvykusiems į šį kraštą ir įsigijusiems vieno ar kitokią nuosavybę rūpi, kad nuosavybės mokesčiai nebūtų apskundinti, kad apgyventos vietos būtų švarios ir saugios, kad mūsų vaikai rastų progos žaisti ir kad jų sveikata būtų apsaugota.

Turėjome įvairių majorų (burmistrų), bet William J. McDermott bus vienas iš geriausių, nes jis Clevelando visuomenėje žinomas kaip teisėjas ir virš 30 metų kitose visuomenės tarnybėse gerai pasijūmėjęs.

Jei jis per 30 metų garbingai dirbo, tai galime tikėti, kad ir išrinktas Clevelando majoru taip pat dirbs. Todėl lapkričio 3 d. visi balsuokime už jį.

Lietuviai nori rasti gery draugų savo reikalams talkinti. William J. McDermott yra ir visuomet bus lietuvių reikalų rėmėju.

J. Armonas — prezident,
J. Jurgelis Jr. — sekretary
Cosmopolitan Lithuanian
Committee

gho, sūnus J. Baltrušaičio, anų laikų buvusio veiklaus visuomenininko ir laikraštininko. Jo motina, medicinos daktarė Joana Baltrušaitienė, sako, buvo pirmutinė Amerikoje gimęs lietuvaite. Ji taip pat plačiai darbavosi organizacijose, prisidėjo prie įkūrimo Pittsburgho Universitete Lietuvių kambario. 1935 metais ji pirmą kartą apilankė Lietuvą, dalyvaudama I Pasaulio Lietuvių Kongrese Kaune. Nors tėvai buvo kairiųjų pažiūrių, Edvardas jomis visai nesivargino. Baltrušaitis savo ilgos lietuviškos pavardės visai nemano amerikontinti ir trumpinti.

Jo žmonos tėvai, geri patriotai ir artimi dirviečiai, Edvardas ir Roze susipažino Clevelande, kai Roze Lukoševičiute čia apsigyvenus mokėsi dainavimo. Ji ir dabar dainuoja amerikiečių tarpe, apsigyvenus naujose jos vyro paskyrimo vietose.

EM. SKUJENIEKAS STATO SĄVO KOMEDIJĄ DIRIGENTAS

Latvių karių ir šalpos organizacijos Dauguvos Vanagai, Clevelando skyrus, prieš metus suorganizavo dramos kuopą, kuri pasiryžus pirmoje eilėje statyti vietinių autorių veikalus. Po sekmingos Hugo Kruminio komedijos Varžovai pastatymo, dabar stato clevelandiško autoriaus — Emilio Skujenieko **Dirigentas**. Ši linksma, keturių veiksmų komedija, parašyta 1946 m. tremtyje ir susilaukusi daugelio pastatymų Vokietijoje, Švedijoje, Anglijoje, USA, Kanadoje ir kt. Dabar ją galės pamatyti ir clevelandiečiai, ji statoma ryšyje su autoriaus 50 m. amžiaus suaktimais.

Komedijoje pavaizduotas nedidelis provincijos miestas su savo būdingais "divyriais" — vyriškos, o ypač moteriškos lyties. Ten laukiama atvažiuojant garsaus užsienio dirigento vadovauti vietinį orkestrą koncertui. Jo vieton pripuolamai atvažiuoja visi kitas asmuo ir visi reikalai įgauna visai netikėtą kryptį. Kaip pavyksta atnariuoti šią painingą — geriausiai pamatyti scenoje. Komedijoje daug linksmų tipų ir situacijų.

I vaidinimą Dauguvos Vanagai nuosirdžiai kviečia atsilankyti ir lietuviškąją visuomenę, tuo labiau, kad pats autorius priklauso ir lietuvių rašytojų šeimai ir clevelandiečiams gerai pažįstamas. Ypatinai įdomu, kad **Emilis Skujeniekas šiame vaidinime turi trejopą pareigą** — autoriaus, režisoriaus ir net vaidintojo. Tai retas atsitikimas scenos praktikoje. Latviškai kalbantiems lietuviams, kurių Clevelande nemaža, scenos kalba sunkumu nesudarys. Tačiau pagalbota ir apie kitus: paruošta special lietuviška programa ir smulkus turinio atpasakojimas. Perskačius tą paaiškinimą, nesunku bus sekti įvykių eigą scenoje. Programa gaunama priešėjimo. Po vaidinimo — bendras pobūvis su šokiais ir bufetu iki vidurnakčio. Atsilankymas į šį vaidinimą patogus dar tuo, kad tą šeštadienį nenumatyta joks

Neužmiršk!

Lapkričio 15 d.

susitinkam

DIRVOS

VAKARE

stambesnis lietuviškas parengimas.

Vaidinimas vyksta šeštadienį, spalio mėn. 24 d. 7 val. vakaro Bohemian National Home didžioje salėje, 4939 Broadway Ave. Priešais namą, tuojau už Broadway kampo, Mead skersgatvyje, yra nemaža aikštė, kur nemokamai galima pastatyti mašinas. Įėjimas visam vakarui — aukojant ne mažiau kaip po 1 dol., moksleiviams 50 ct. Pabūvyje grieš Clevelando Latvių draugijos kapela, vadovaujama P. Kalinio.

Pažymėtina, kad vienas artimiausių DV dramos kuopos pastatymų numatyta V. Alanto komedija **Buhalterijos klaida**, kuri išversta į latvių kalbą ir statyta jau Vokietijoje.

E. P.

MOSŲ JAUNIEJI REPREZENTANTAI

Prėjusį sekmadienį vysk. M. Valančiaus lituanistikos mokyklos šokėjos-jai dalyvavo kuklioje tautinės reprezentacijos iškieloje. Clevelando katalikų jaunimo organizacijos ruošiamame šokių festivalyje mūsų jaunieji pasirodė kaip pati spalvingiausia, jauniausia to vakaro tautinė grupė, susilaukdama gražiausio žiūrovų įvertinimo ir nuosirdžios festivalio rengėjų padėkos. "Jūs savais šokiais, rūbais ir jauna nuotaika papuošė mūsų šventę ir laimėjot visų simpatijas", — kalbėjo programos vedėjas Mr. Manuel. "Mes visuomet tikėsimės ir lauksime jūsų dalyvavimo". Savo pasigėrėjimą mūsų jaunaisiais šokėjais asmeniškai taip pat pareiškė italų ir slovakių grupių vedėjai.

Šis tautinių šokių festivalis buvo minėtos jaunimo organizacijos pirmasis bandymas. Dalyvavo 5 tautinės grupės. Be jau minėtų italų ir slovakių su sa-

vais šokiais pasirodė airiai ir amerikiečiai. Mūsų jaunųjų 12 mergaičių ir du berniukai pašoko Grandinėle ir Blezingėle. Tiek vienas tiek kitas šokis buvo labai nuosirdžiai sutiktas ir palydėtas.

Kiekvienam malonu matyti ir mūsų jauniausius prisidedant prie gražios lietuvių reprezentacijos. Šio metu šioje grupėje dirba 15 mergaičių, 3 berniukai ir du muzikantai. Vieni jų mokosi jau nuo pavasario, kiti dar tik vieną ar du savaites. Bet visi stengiasi gražiau ir gražiau pasirodyti. Laikui bėgant, reikia manyti, si jaunųjų grupė taps mažutė, bet gražia tiek savo šokių atlikimu, tiek rūbų spalvingumu ir tikrumu, tiek susiklausymu ir drausmingumu, reprezentacine jaunųjų šokėjų grupe.

Už šios iškilos įvykdymą ir pasisekimą grupę dėkinga kun. Sirviciui, mok. vedėjui p. Balcinui, p. Tamulionienai, p. Tamulioniui, p. Zagarskui, p. Maziliauskui, p. Motiejūnui, p. Zyda- viciui, o ir visiems tėveliams, kurie išleido ir iki 11.00 val. vakaro lauke grįžtančių jaunųjų šokėjų.

Grupės mokytojas

Solistas Stasys Baranuskas, koncertuoja Clevelande drauge su Chicagos vyrų choru.

Chicagos vyrų choras, diriguojamas muziko B. Jonušo (vidury), Clevelande koncertuoja spalio 25 d.

MERCURY IR STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ ATSTOVAS

NAUJOS IR SENOS MASINOS

Jonas Žemaitis,
517 E. 117 St.,
Telef. PO 1-5958

Seniausias ir gražiausias ilius-
truoas lietuviškos minties žur-
nalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius
A. VANAGAITIS
Kaina metams \$3.00
Susipažinti siunčiamas
dovanai.

6755 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.

Cleveland IR APYLINKĖSE

ALTO SUSIRINKIMAS
Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus visuotinis organizacijų atstovų susirinkimas kviečiamas ateinančių sekmadienį, spalio mėn. 25 dieną 11:30 val. Lietuvių salės patalpose.
Šiame susirinkime be kitų svarbių klausimų bus renkami atstovai į visuotinį Amerikos Lietuvių kongresą Chicagoje. Visų organizacijų atstovai maloniai prašomi šiame susirinkime būtinai dalyvauti.

ALT Valdyba

NEO LITHUANIJOS SVENTĖ
Vytauto Didžiojo ir Vilniaus Universitetų studentų korporacijos Neo-Lithuania 31 metų šventė bus minima š. m. lapkričio mėn. 7 d. 6 val. vak. Colonial Gardens salėje, 1960 E. 79 gatvėje.
Po iškilmingo akto, 8 val. vak., toje pat salėje ruošiamas nuotaikingas pobūvis. Sekmadienį, lapkričio 8 d. po pamaldų šv. Jurgio bažnyčioje važiuojame į mauzoliejų pagerbti korp! Garbės Nario a. a. A. Smetonos.
Maloniai kviečiame dalyvauti šventėje bei pobūvyje visus ponus profesorius, broliškų bei draugiškų korporacijų korporantus, visus collegas studentus, bei visus kitus Neo-Lithuanijos bičiulius.
Prašome visus svečius iš anksto apsirūpinti pakvietimais, nes prie įėjimo biletai nebus parduavinėjami. Pakvietimai gaunami pas neo-lithuanus.
Clevelando Neo-Lithuanai

KRISTAUS KARALIAUS SVENTĖ
Visos Clevelando liet. katalikų šeimos ir pavieniai asmenys yra kviečiami aktyviai dalyvauti Kristaus Karaliaus šventėje ruošiamoje spalio mėn. 25 d. šia programa:
10 val. ryto šv. Mišios ir šv. Komunija šv. Jurgio par. bažnyčioje;
11 val. 30 min. po pamaldų iškilminga akademija, kurios metu paskaitą skaitys kun. dr. Vald. Cukuras ir meno dalį atliks solistė Nat. Aukštuolienė ir vyrų oktetas.
Rengimo Komitetas

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

BENDRUOMENĖI AUKOJO
Lietuvių Bendruomenėi Lietuvių dienos proga aukojo: lituan. vysk. Valanciaus mokyklos tėvų komitetas vaikų ir jaunulių žaidimų premijoms \$10.00, K. S. Karpus 4.01 ir Flor. Saukevičius 3.00.

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

DAR NIEKAD TIEK NESIJUOKĖM...
Lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje Dirva rengia savo metinį vakarą. Į jį kviečiami visi clevelandiečiai ir Dirvos bičiuliai iš tolimesnių kolonijų.
Vakaro programą išpildys solistė Natalija Aukštuolienė, studentų trio (Bartuškaitė, Malcunaitė ir Žilinskaitė) ir Kauno valstybinio teatro dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
Vitalis Žukauskas šiam vakarui rengia specialią programą. Jis laikomas didžiausiu lietuvių humoristu ir juokų tą dieną bus tikrai iki asarų.
Solistė Natalija Aukštuolienė, po ilgesnės pertraukos, clevelandiečiams pasirodys su naujom dainomis. Ir originalus studentų trio ruošiasi maloniai nustebinti clevelandiečius, žodžiu, programa bus įdomi.
Biletai į Dirvos vakarą bus pradėti pardavinėti nuo spalio mėn. 25 d. Dirvoje. Užsisakykite iš anksto, nes Lietuvių salė nepildėle...

Ateities Klubas maloniai kviečia Tamsta į Didįjį Chicago Vyrų Choro Koncertą

Dalyvaujant sol. Stasiui Baranauskui ir pianistui Aleksandrui Kučiūnui
Dirigentas - muzikas Bronius Jonušas

š. m. spalio mėn. 25 d. 7 val. vak.

WHK RADIO SALEJE
5000 EUCLID AVENUE (PRIE 55 G-VES)

BILETAI GAUNAMI: Spaudos kioske, Dirvoje, P. P. Muliolio įstaigoje ir salės kasoje prieš koncertą.
IKI PASIMATYMO KONCERTE!!!

PIRMASIS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Jau išėjo iš spaudos ir greit bus pradėtas siuntinėti prenumeratoriams. Jei kas būtų pakeitęs adresą, maloniai prašoma pranešti gen. atstovui Clevelande V. Rocevičiui, 1319 E. 89 St., arba skambinti tel. RA 1-9936. Norintieji užsisakyti prašoma pranešti atstovui augščiau nurodytu adresu.
Enciklopediją užsisakant nieko įmokėti nereikia. Kiekvienas tomas siunčiamas išperkamoju mokesčiu tiesiog prenumeratoriui.

CLEVELANDO ORKESTRAS
Clevelando Orkestras išpildys ketvirtą simfonijos koncertą ketvirtadienio ir šeštadienio vakarais, spalio 29 ir 31. Dalyvaus ir solistė Marie Simmelivok Kraft.
36 to sezono Twilight koncertas įvyks sekmadienį, spalio 25 d., 4:30 val. Biletai gaunami prieš salės 3:30 val.
Visi koncertai įvyks Severance Hall.

LIETUVIŲ PARENGIMŲ KALENDORIUS

Bendruomenės lietuvių parengimų kalendorių įregistruota:
1) Clevelando neolituų pobūvis lapkričio 7 d. 8 val. vak. Colonial Gardens salėje, 1960 E. 79 St.
2) SLA 136 kuopos rengiamas solistės Kardelienės ir Smilgevičiaus koncertas 1954 m. sausio 23 d. lietuvių salėje.

MŪRINIS, 4 BUTŲ NAMAS

6 kambariai kiekvienam. Rūšys po visu namu. Per mėnesį virš \$250.00 įplaukų. Du butai su visais baldais.
KAVINĖ-RESTORANAS
Naujausios mados įrengimai. Penki kambariai antram aukšte. Gaso šildymas. Kampinis namas. Kreiptis: John Buragas, 7001 Wade Park Ave

Pirkit pas savus

Amžinai nerūdijančio plieno virimo puodus dabar galima užsisakyti ir išsimokėti. Mažas komplektas 4 dol. didelis 8 dol. mėnesiui. Be nuosimčių.

VYTAUTAS PASAKARNIS
Cleveland Lustr Craft Co.
1219 East 61
Tel. EN 1-7770
Nemokamas demonstravimas. Priimami užsakymai.

NORWOOD BIBLIOTEKOJ

6405 Superior Ave. spalio 23 d. 8 val. vakare bus rodomos šios filmos: Viškelis į Havaii. Kelionė į salą, jos augmenija ir ugniakalnių išsiveržimai. Tautinė liaudies šventė. St. Louis metinė įvairių tautų liaudies dainų, šokių ir muzikos šventė. Nulūdes ančiukas. Jauno sparnuotio pabėgimas iš namų.
Visi kviečiami, tik vaikai turi ateiti su tėvais.

TIGRO KAVINĖ PRANEŠA,

kad nuo spalio mėn. pradžios svetainėje yra muzika — šokiai ir sekmadieniai. Ankščiau šokiai buvo tik penktadieniais ir seštadieniais.
Nuo spalio 15 d. Tigro svetainėje galit užsisakyti visokių rūšių alų dėžėmis. Galima kreiptis bet kuriuo laiku po 1 val. ir užsakytas alus bus pristatytas į namus.
Tigro karinės adresas: 987 E. 79 St. Telef.: EN 1-9865

DIRVĄ LAUKIA JOSŲ TALKOS!

'LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ
6835 SUPERIOR AVE.
Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.
Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui
ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS
6921 Wade Park EX 1-0911
Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA
Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai
Įvairūs valgiai, seštadienį vakarais šokiai griežiant geram orkestrui
731 E. 185 ST. KE 1-9737

NAUJA REAL ESTATE ISTAIGA

Kiekvienas gaus greitą ir teisingą patarNAVimą. Todėl turintieji ką parduoti ar mainyti, norintieji namus ar ūkius pirkti, kreipkitės:

WADE PARK REALTY
7032 Wade Park Ave.
Tel. HE 2-2922
Namų telefonas: EV 1-1952 ir Savininkas A. Kazakevičius (3, 1954)

ISTOK I VILTIES DRAUGIA

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėj
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums.
Modernūs portretai, vestuvių, šeimynių, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų šveicariškų fotografas, daktaras CLEVELANDE.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)
Turime Baltos Meškos alų. Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.
6903 Superior Ave. EX 1-3311

MONCRIEF

Visų metų oro vėdinimas
ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą
Aplankykit savo kaimynystės Moncrief pardavėją
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1778. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarNAVimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. PatarNAVimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby
Pilnas laidotuvių patarNAVimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—
6202 SUPERIOR AVE. HENDERSON 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metų simpatingo ir rimto patarNAVimo
6621 Edna Avenue ENDICOTT 1-1768

CLEVELANDIEČIŲ DEMESIUI

Dirvos redakcija visų clevelandiečių patogumui praneša, kad norintieji savo artimiesiems ir pažįstamiems per laikraštį pranešti apie savo išvykimus atostogų, apie šeimos šventes, laimingus ir nelaimingus atsitikimus, tą gali padaryti nemokamai.

2% ON YOUR SAVINGS
The Cleveland Trust Company
WE WELCOME YOUR SAVINGS
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

! GERESNĖ ATEITI!

Taupymas yra užsitikrinimas geresnės ateities.
Lietuvių Banko taupymas yra saugus, kiekviena knygutė Federal Insurance Corp. yra apdrausta \$10.000.
Už indėlius mokama 2 1/2 %.
Darbo laikas labai patogus.
Jūs galit kreiptis ir penktadieniais nuo 4:30 iki 6 val. vakaro, o seštadieniais iki 12 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų oro vėdinimas
ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą
Aplankykit savo kaimynystės Moncrief pardavėją
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAIN 1-1778. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarNAVimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. PatarNAVimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby
Pilnas laidotuvių patarNAVimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—
6202 SUPERIOR AVE. HENDERSON 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metų simpatingo ir rimto patarNAVimo
6621 Edna Avenue ENDICOTT 1-1768

